

IZVJEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija
banke na dan 31.12.2020.godine

30.06.2021. godine

ASA BANKA
Naša i snažna!

UVOD	4
1. OSNOVNE INFORMACIJE	4
a) Spisak dioničara banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu banke ili glasačkim pravima u banci	6
b) Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja	9
c) Politike za izbor i procjenu članova nadzornog odbora i uprave banke	10
d) Članovi odbora za reviziju	11
e) Članovi odbora koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor	12
f) Interna revizija	12
g) Eksterna revizija	13
3. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA POLITIKU NAKNADA.....	14
a) Politike i prakse naknada za identifikovane zaposlenika	14
b) Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, kao i broju sastanaka koje je održao odbor za naknade tokom finansijske godine, zatim informacije o sastavu i mandatu odbora, vanjskom konsultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike naknada, te ulozi relevantnih zainteresovanih strana	14
c) Veza između plate i uspješnosti, uključujući ciljeve, broj zaposlenika za koje je politikom naknada predviđena isplata varijabilnog dijela naknada i način na koji varijabilni dio naknada reaguje na promjene u uspješnosti banke.....	14
d) Najvažnije karakteristike sistema naknada (model i struktura) uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjeseenje uspješnosti i prilagođavanju rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz naknada	15
e) Pregled omjera između fiksnih i varijabilnih dijelova naknada	15
f) Kriterij uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama ili varijabilni dio naknada	15
g) Opis, kriteriji i obrazloženja varijabilnih dijelova naknada koji se dodjeljuju i isplaćuju u banci.....	16
h) Ukupne naknade i posebno prema značajnim područjima poslovanja	16
i) Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika, naknadama podjeljenim na nadzorni odbor, upravu i ostale zaposlenike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke.....	17
j) Najvažniji parametri i argumenti za sistem varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti	17
k) Broj zaposlenika čije naknade iznose 100.000 KM ili više u finansijskoj godini za koju se vrši objava podataka i informacija.....	17
4. INFORMACIJE O OBUHVATU PRIMJENE REGULATORNIH ZAHTEJEVA.....	18
5. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA STRATEGIJU, CILJEVE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE.....	19
a) Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik	19
b) Struktura, odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima, uključujući njenu poziciju, ulogu i status u organizacionoj strukturi banke	30
c) Obuhvatnost i karakteristike sistema izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika	33
d) Ocjenu adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja rizicima u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju	33
e) Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primjenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika.....	35
f) Opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresovani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocjeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima	35

g)	Opis načina na koji se obezbjeđuje izvještavanje organa banke o rizicima, posebno učestalost, područje primjene i glavni sadržaj izvještaja o izloženosti riziku, te način uključenja organa banke u određivanje sadržaja izvještavanja	37
h)	Opšti okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih	37
6.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA REGULATORNI KAPITAL	38
a)	Iznos regulatornog kapitala, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala banke:	38
b)	Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji su uključeni u obračun regulatornog kapitala	40
c)	Opis svih ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose.....	41
7.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITALNE ZAHITJEVE I ADEKVATNOST KAPITALA	42
I.	Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost regulatornog kapitala su:	42
a)	Iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik (standardizovani pristup), za svaku kategoriju izloženosti ..	42
b)	Iznos kapitalnog zahtjeva za rizik namirenja (isporuke)	42
c)	Iznos pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, sa posebnim objavljivanjem iznosa kapitalnih zahtjeva za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenat, dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima, kapitalnih zahtjeva za devizni rizik i kapitalnih zahtjeva za robni rizik	43
d)	Iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik i vrstu pristupa primijenjenog za računanje ovog zahtjeva (pristup osnovnog pokazatelja ili standardizovani pristup)	43
e)	Dodatni kapitalni zahtjevi za velike izloženosti iz knjige trgovanja	43
f)	Stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala, stopa osnovnog kapitala i stopa regulatornog kapitala)	43
II.	Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika - ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza - ECA:	44
a)	Primjenjenu definiciju izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	44
b)	Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik	45
c)	Ukupan iznos izloženosti Banke nakon prilagodbe vrijednosti i rezervisanja, izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika (neto izloženosti), kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda, po kategorijama izloženosti u slijedećem obrascu:	47
d)	Geografska podjela izloženosti po značajnijim područjima i kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu po potrebi u slijedećem obrascu:.....	48
e)	Podjela izloženosti prema vrsti djelatnostii kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu prema potrebi;banka razvrstava izloženosti prema privrednim granama ili vrstama drugih ugovornih strana i kategorijama izloženosti i objavljuje na slijedećem obrascu:	50
f)	Preostali rok dospijeca svih izloženosti, po kategorijama izloženosti, a ako je primjenjivo i detaljnije na slijedećem obrascu:	52
g)	Prema značajnoj privrednoj grani, iznos bruto izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, bruto iznosu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i bruto iznosu ostalih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) u slijedećem obrascu:	53
h)	Prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (Rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) koji uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje Banka odvojeno prikazuje ispravke vrijednosti, odnosno očekivane kreditne gubitke uključujući gubitke po vanbilansnim stavkama za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza prema slijedećoj tabeli:	54
8.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA ZAŠTITNE SLOJEVE KAPITALA	55

9. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA STOPU FINANSIJSKE POLUGE.....	57
a) Stopu finansijske poluge izračunatu u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke na slijedećem obrascu:	57
b) Pregled stavki uključenih prilikom utvrđivanja mjere ukupne izloženosti banke, koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge	57
c) Opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na prethodnu objavu	58
d) Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge	58
10. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA LIKVIDNOSNE ZAHTJEVE.....	58
a) Strategije i postupke za upravljanje rizikom likvidnosti.....	58
b) Način organizovanja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti	59
c) Politike i postupke za praćenje stabilne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti	60
d) Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenosti sa strategijom	61
e) Podatke o koeficijentu pokrića likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta na slijedećem obrascu:	62
11. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA.....	64
12. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI	65
13. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA ICAAP I ILAAP	66
14. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSU NA NEOPTEREĆENU (NEZALOŽENU) I OPTEREĆENU (ZALOŽENU) IMOVINU	69
15. INFORMACIJE O NEKVALITETNIM I RESTRUKTURIRANIM IZLOŽENOSTIMA I STEČENI KOLATERAL.....	69
16. ZAVRŠNE ODREDBE	69

UVOD

Na osnovu Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/21) (u nastavku teksta: Odluka) koju je Agencija za bankarstvo FBiH donijela u 2021. godini, ASA Banka d.d. Sarajevo godišnje javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne informacije.

Tražene informacije sadržane su u ovom dokumentu, a dokument se objavljuje na službenoj web stranici ASA Banke d.d. Sarajevo (u nastavku teksta: Banka).

Objavljene kvantitativne i kvalitativne informacije prikazuju cjelovit profil rizičnosti Banke.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Investiciono - komercijalna banka d.d. Zenica („Banka“) registrovana je kod Kantonalnog suda u Zenici dana 20. avgusta 1998. godine. Banka je osnovana 1957. godine kao Komunalna banka, Zenica. Pod tadašnjim nazivom Banka posluje do 30. marta 1990. godine, kada se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo. Banka posjeduje dozvolu za obavljanje bankarskih poslova broj 04-3-1370-1/05 izdatu 10. februara 2006. godine od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

Na osnovu odluke Skupštine dioničara Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 01/3-7491-12/16 od dana 26. juna 2016. godine i Odluke Skupštine dioničara Moja banka d.d. Sarajevo o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 1-5750-11/16 od 15. septembra 2016. godine u Registru privrednih društava, Općinskog suda u Zenici, izvršen je upis promjena – pripajanja Banke Moja banka d.d. Sarajevo društvu Investiciono-komercijalna banka d.d. Sarajevo.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-16-004922 od 30. decembra 2016. godine izvršena je promjena naziva i sjedišta Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica u ASA Banka d.d. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Trg međunarodnog prijateljstva broj 25, Sarajevo; S.W.I.F.T.:IKBZBA2X; WEB STRANICA: www.asabanka.ba; E-mail: info@asabanka.ba.

Na dan 31.12.2020. godine, Banka je imala 21 poslovnu jedinicu i 222 zaposlenih.
Pregled poslovnih jedinica:

R.br.	Poslovna jedinica	Sjedište
1.	PODRUŽNICA CENTAR	S.H. Muvekita 10
2.	PODRUŽNICA NOVO SARAJEVO	Kolodvorska 5
3.	PODRUŽNICA NOVI GRAD	Trg Međunarodnog prijateljstva 25
4.	PODRUŽNICA VISOKO	Branilaca bb; TC Suša, Visoko
5.	PODRUŽNICA KAKANJ	Alije Izetbegovića bb, Kakanj
6.	PODRUŽNICA GORAŽDE	Sinan paše Sijerčića bb, Goražde
7.	PODRUŽNICA BUSOVAČA	Branitelja domovine bb, Busovača
8.	ISTURENI ŠALTER TITOVA	Londža 88, Zenica
9.	ISTURENI ŠALTER CRKVICE	Aleja šehida 19, Zenica
10.	PODRUŽNICA ZENICA	Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Zenica
11.	PODRUŽNICA ZAVIDOVIĆI	Safvet bega Bašagića 3, Zavidovići
12.	ISTURENI ŠALTER ŽEPČE	Ulica prva bb., Žepče
13.	PODRUŽNICA MOSTAR	Kralja Petra Krešimira IV 8a, Mostar
14.	PODRUŽNICA TUZLA	I Inženjerske brigade bb, Tuzla
15.	ISTURENI ŠALTER TUZLA	Ulica Bosne srebrene br.60 - autobuska stanica
16.	ISTURENI ŠALTER MAGLAJ	Ilijasa Smajlagića 1, Maglaj
17.	PODRUŽNICA GRAČANICA	Branilaca grada bb (TC Etna)
18.	ISTURENI ŠALTER JELAH	Braće Kotorića 16, Jelah
19.	PODRUŽNICA CAZIN	Ul. Cazinskih brigada 24, Cazin
20.	ISTURENI ŠALTER VELIKA KLADUŠA	Nurije Pozderca 1, Velika Kladuša
21.	ISTURENI ŠALTER KONJIC	Maršala Tita BB

Banka obavlja slijedeće poslove:

- primanje i polaganje depozita ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja;
- davanje i uzimanje kredita i zajmova,
- izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca u skladu sa posebnim propisima,
- kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- finansijski lizing,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeiting i dr.),
- učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko – dilerskih poslova),
- upravljanje portfoliom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanja emisije u skladu sa propisima koje uređuje tržište vrijednosnih papira,
- poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja,
- usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koji samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- usluge iznajmljivanja sefova,
- posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu s propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju osim u osiguranju od ogovornosti za motorna vozila,
- druge poslove, koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

2. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA VLASNIČKU STRUKTURU I ČLANOVE NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE

a) Spisak dioničara banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu banke ili glasačkim pravima u banci

Na dan 31.12.2020. godine Banka je imala 899 dioničara.

Struktura dioničara:

Broj dioničara	Opis	Dionički kapital	Učešće (%)
100	Pravna lica	53.108	80,6
91	Rezidenti	51.287	77,8
9	Nerezidenti	1.821	2,8
799	Fizička lica	12.762	19,4
729	Rezidenti	11.758	17,9
70	Nerezidenti	1.004	1,5
899	UKUPNO	65.870	100,0

Vlasnička struktura:

Vlasnička struktura		
R.br.	Ime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	% učešća
		Obične dionice
1.	ASA FINANCE DD SARAJEVO	54,64
2.	ZIF PREVENT - INVEST D.D: SARAJEVO	11,46

a) Članovi nadzornog odbora i uprave banke

Nadzorni odbor		
Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1.	Eldin Hadžiselimović Predsjednik Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo	Eldin Hadžiselimović , Predsjednik Nadzornog odbora ASA Banke, zvanje Magistra ekonomskih nauka stiče 2018. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Svoje dugogodišnje iskustvo stekao je rukovođenjem u ASA Grupaciji, kroz 15 kompanija sa preko 1000 uposlenih, na pozicijama Generalnog i Izvršnog direktora. Za Pedsjednika Nadzornog odbora Banke imenovan je 2015. godine. Svoje stručno usavršavanje dobija kroz edukacije i seminare za profesionalno usavršavanje članova nadzornih i upravnih odbora, te raznih seminara i konferencija na kojima je prisustvovao.
2.	Samir Redžepović Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo	Samir Redžepović , član Nadzornog Odbora, diplomirao je na Pravnom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekao je obavljajući pravne poslove i poslove pri sekretarijatu, te kao Član uprave – Izvršni direktor za pravne, opšte poslove i ljudske resurse na nivou ASA grupacije. Trenutno obnaša funkcije Savjetnika Uprave Društva za ekonomski, finansijski i pravni konsalting ASA HOLDING, Direktor Direkcije za internu reviziju i kontroling, Direktor ASA INVEST. Za Člana Nadzornog Odbora ASA Banke (raniji naziv IK Banka d.d. Sarajevo) imenovan je u junu 2011. godine. Stručno se usavršava kroz seminare kompanije Deloitte, kao i drugih relevantnih institucija registrovanih za stručno usavršavanje i edukaciju.
3.	Sead Aganspahić Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo	Sead Aganspahić , Član Nadzornog Odbora, diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo u oblasti ekonomije stekao je rukovođenjem službom računovodstva, kao pomoćnik direktora za ekonomsko-finansijske poslove, te je dugi niz godina radio kao samostalni stručni saradnik za računovodstvo. Obnašao je i funkciju Direktora društva, a trenutno radi kao Interni kontrolor u ASA Holding. Za Člana Nadzornog Odbora ASA Banke imenovan je 2015. godine. U toku radnog angažmana pohađao niz seminara i edukacija za dodatno stručno usavršavanje iz oblasti finansija.

4.	<p style="text-align: center;">Arif Brkić Nezavisni Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo</p>	<p>Arif Brkić, nezavisni je član Nadzornog odbora. Zvanje diplomiranog ekonomiste stječe na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Svoje profesionalno iskustvo stiče u firmama „BRKIĆ PETROL “d.o.o Zenica i „Brkić petrol II “d.o.o. Zenica na Rukovodećim pozicijama i kao Savjetnik Direktora za računovodstvene finansijske poslove u velikim privrednim društvima. U bankarskom sektoru se stručno usavršavao kroz razne seminare organizirane od strane stručnjaka iz oblasti finansija i bankarstva. Funkciju člana Nadzornog odbora obnaša već drugi mandat.</p>
5.	<p style="text-align: center;">Ibrahim Fazlić Nezavisni Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo</p>	<p>Ibrahim Fazlić, nezavisni je član Nadzornog Odbora ASA Banka. Zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je obavljajući poslove pri plansko-analitičkom sektoru, stručnoj službi interne kontrole, te kao savjetnik rukovodioca računovodstveno-finansijskog i komercijalnog sektora. Funkcije direktora računovodstvo-finansijskog i komercijalnog sektora, izvršnog direktora obnašao je dugi niz godina, a trenutno je član Uprave-izvršni direktor za ekonomske poslove. Dodatno usavršavanje stekao je polaganjem stručnih ispita i pohađanjem kurseva. U toku radnog angažmana pohađao niz seminara i obuka za dodatno stručno usavršavanje iz oblasti finansija.</p>

Članovi Uprave Banke

Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	<p style="text-align: center;">Samir Mustafić Predsjednik Uprave Banke</p>	<p>Samir Mustafić, Predsjednik Uprave Banke, zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na University of Applied Sciences u Frankfurtu, te zvanje Magistar ekonomskih nauka na University of Delaware - Ekonomski Fakultet Sarajevo. Trenutno pohađa doktorski studij na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje profesionalno iskustvo započinje 2006. godine uspješno obavljajući poslove u raznim segmentima poslovanja u oblasti bankarstva. Pored navedenog obnašao je funkciju Direktora ASA leasing-a. Za Predsjednika Uprave ASA Banke imenovan je u augustu 2016. godine. Dodatne kvalifikacije stekao je kontinuiranim i stručnim usavršavanjem iz oblasti finansija i bankarstva.</p>

2.	Davor Tomić Član Uprave Banke	Davor Tomić , član Uprave Banke, diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je obavljajući poslove iz oblasti finansija i bankarstva kao Account Manager u prodaji, te kao rukovodilac različitih sektora iz segmenta upravljanja rizicima, finansija, operacija i sl. Pored toga, obnašao je i poziciju člana Uprave u PBS d.d. Sarajevo. Za člana Uprave ASA Banke odgovornog za upravljanje finansijama i Informacionim sistema imenovan je u julu 2018. godine. Dodatne kvalifikacije stekao je stručnim usavršavanjem za članove Uprave Banke, te ima zvanje Stalni sudski vještak ekonomske struke.
3.	Arnela Alagić Član Uprave Banke	Arnela Alagić , član Uprave Banke, zvanje diplomiranog ekonomiste u oblasti bankarstva i osiguranja stekla je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekla je obavljajući poslove kao stručni saradnik za upravljanje tržišnim rizicima, potom kao rukovodilac odjela za upravljanje rizicima. Poziciju direktora Sektora za upravljanje rizicima obnašala je više od osam godine, a za člana Uprave ASA Banke imenovana je u decembru 2019. godine. Dodatno usavršavanje u oblasti bankarstva stekla je polaganjem stručnih ispita i edukacija iz segmenta upravljanja rizicima i srodnih oblasti.

b) Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja

R.br.	Ime i prezime člana Nadzornog odbora ili Uprave Banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1.	Samir Mustafić	0	1	0	1	0
2.	Eldin Hadžiselimović	3	1	3	1	1
3.	Samir Redžepović	2	1	2	1	1
4.	Sead Aganspahić	0	1	0	1	0
5.	Ibrahim Fazlić	1	0	0	0	0

c) Politike za izbor i procjenu članova nadzornog odbora i uprave banke

Politikom za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Nadzornog odbora i samoprocjenu rada Nadzornog odbora ASA Banke sa procedurom za procjenu utvrđuju se kriteriji i postupci za procjenu ispunjavanja uslova predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora ASA Banka d.d Sarajevo u pogledu njihove primjerenosti, dobrog ugleda, odgovarajuće kvalifikacije i iskustva za obavljanje funkcije u Nadzornog odbora Banke, te mjere koje Banka preduzima nakon provedene procjene.

Cilj Politike je definisanje postupaka za procjenu članova Nadzornog odbora Banke:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: FBA/Agencija) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Nadzornog odbora;
- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora, a najmanje jednom godišnje;
- u drugim slučajevima, za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana organa banke.

Politikom za procjenu članova Uprave Banke i ključnih funkcija sa procedurom za procjenu utvrđuju se kriteriji i postupci za procjenu predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Uprave i ključnih funkcija ASA Banka d.d. Sarajevo u pogledu njihove primjerenosti, dobrog ugleda i iskustva za obavljanje funkcije na koju su imenovani, te mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada član/ovi nisu primjereni za obavljanje funkcije.

Cilj ove Politike je definisanje postupaka za procjenu kandidata/članova Uprave i ključnih funkcija:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: FBA) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Uprave i prilikom izbora ključnih funkcija;
- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Uprave i ključnih funkcija, a najmanje jednom godišnje;
- u drugim slučajevima, za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije a naročito:
  - definisanje funkcije, u čijoj je odgovornosti provođenje procjene;
  - postupak koji se primjenjuje kod procjene i mjere koje se preduzimaju nakon provedene procjene;
  - potrebne uslove za obavljanje funkcije;
  - dokumentaciju koju treba dostaviti u svrhu provođenja procjene;
  - i drugo.

d) Članovi odbora za reviziju

Članovi Uprave Banke		
Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Nihad Čivgin Predsjednik Odbora za reviziju	Nihad Čivgin , Predsjednik Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste i magistra ekonomije stiče na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je radeći kao komercijalni direktor, rukovodilac finansijsko-računovodstvenog sektora, direktor proizvodnje, a iskustvo u oblasti bankarstva stekao je obavljajući funkciju člana Izvršnog odbora Pljevaljske banke. Također je radio kao Stručni saradnik za marketing, Savjetnik za poreze, a za Predsjednika Odbora za reviziju ASA Banke imenovan je 2015. godine i obnaša drugi mandat. Dodatne kvalifikacije stekao je prisustvom na edukacijama, seminarima i okruglim stolovima na temu finansija i računovodstva.
2.	Eldina Dizdarević Član Odbora za reviziju	Eldina Dizdarević , član Odbora za reviziju, diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekla je radeći kao broker, Rukovodilac Middle Office-a, Interni kontrolor te kao portfolio menadžer. Kroz svoje dugogodišnje iskustvo i na više rukovodećih pozicija 2017. godine postaje član Uprave, te i Direktor DUF Blago d.o.o Sarajevo. Za Člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovana je u januaru 2018. godine.
3.	Samir Đanan Član Odbora za reviziju	Samir Đanan , član Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekao je obavljajući poslove Rukovodioca računovodstva i finansija, te kao Savjetnik Direktora za računovodstveno-finansijske poslove. Dodatne kvalifikacije su certificirani računovođa i ovlašteni revizor. Za Člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovan je 2015. godine i obnaša drugi mandat.
4.	Emina Hasagić Član Odbora za reviziju	Emina Hasagić , član Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekla je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekla je obavljajući poslove kao Saradnik za obračun plaća, zatim kao Stručni saradnik za finansije, a trenutno radi kao Koordinator i vodeći stručni saradnik u AP Grupaciji. Za Člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovana je 2015. godine i obnaša drugi mandat.
5.	Adis Dubravac* Član Odbora za reviziju	Adis Dubravac obnašao je mandat člana Odbora za reviziju od 2015. godine do marta 2021. godine kada je mandat prestao- zbog smrti člana.
	*Do momenta finliziranja ovog akta nastupila je značajna okolnost	

e) Članovi odbora koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor

ASA Banka nema osnovane druge odbore koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor.

f) Interna revizija

Funkcioniranje interne revizije u banci se organizuje na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentnost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije.

Banka funkciju interne revizije vrši u skladu sa propisima, standardima profesionalne prakse interne revizije i osnovnim načelima organizacije i rada interne revizije.

Banka je dužna da organizuje internu reviziju kao nezavisnu funkciju u banci, koja je odgovorna za ocjenu:

- a) sistema za upravljanje rizicima u banci i ocjenu ključnih rizika u poslovanju banke kako bi se obezbijedilo da se ključni rizici na odgovarajući način identifikuju, mjere, odnosno procjenjuju, prate, analiziraju i kontrolišu, da se o njima adekvatno izvještava te da se poduzimaju odgovarajuće mjere za njihovo ograničavanje i ublažavanje;
- b) efikasnosti i pouzdanosti funkcije praćenja usklađenosti i funkcije kontrole rizika, kao i uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja banke;
- c) menadžment informacionog sistema u banci;
- d) tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja banke;
- e) adekvatnosti upravljanja imovinom banke;
- f) primjene politike naknada u banci;
- g) usklađenosti novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, kao i uticaja novih proizvoda/postupaka/tržišta na izloženost rizicima;
- h) strategija, politika i postupaka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala banke srazmjerno njenom profilu rizičnosti i dr.

Banka je obavezna da u okviru funkcije interne revizije osigura minimalno obavljanje poslova utvrđenim zakonom i podzakonskim aktima.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih društava, kao i članova iste bankarske grupe, te da vrše nadzor nad poslovanjem Banke i učestvuju na sjednicama Nadzornog odbora.

Organizaciona jedinica interne revizije dužna je da Nadzornom odboru i Odboru za reviziju daje nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, daje savjete i preporuke za unapređenje postojećeg sistema internih kontrola i poslovanja Banke, kao i da pruža pomoć Nadzornom odboru i Odboru za reviziju u ostvarivanju njihovih ciljeva, primjenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina kontrole, upravljanja rizicima i rukovođenja procesima.

Banka je obavezna da ima najmanje jednog zaposlenog u organizacionoj jedinici interne revizije koji ima zvanje i certifikat ovlaštenog internog revizora.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije ne mogu obavljati rukovodeće ni druge poslove iz djelatnosti Banke, osim poslova koji se odnose na obavljanje interne revizije, niti mogu učestvovati u pripremi i izradi akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

Uprava Banke i Nadzorni odbor dužni su da osiguraju pravovremeno i efikasno preduzimanje korektivnih mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije.

Na dan 31.12.2020. Odjel Interne revizije se je sastojao od Glavnog internog revizora i jednog uposlenika.

g) Eksterna revizija

Banka je dužna da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja, pojedinačno i u slučaju bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, koji istinito i objektivno odražavaju njen finansijski rezultat i finansijski položaj u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, zakonom i podzakonskim aktima. Banka je dužna da obezbijedi i godišnju reviziju upravljanja informacionim sistemima.

Odluku o imenovanju eksternog revizora za finansijsku reviziju kao i eksternog revizora za reviziju informacionih sistema, odnosno društava za reviziju uz predhodnu saglasnost Agencije donosi Skupština Banke, na način, u rokovima i uz uslove utvrđene zakonom i podzakonskim propisima. Eksternu reviziju Banke u kontinuitetu tri godine mora obavljati isto društvo za reviziju u skladu s zakonom i podzakonskim aktima.

Društvo za reviziju dužno je nakon obavljene revizije u skladu sa propisom o računovodstvu i reviziji sačiniti izvještaj o izvršenoj reviziji sa mišljenjem, sačiniti prošireni izvještaj o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije i dostaviti Agenciji pismo preporuka.

Društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi, bez odgađanja obavijestiti Nadzorni odbor, Upravu i Odbor za reviziju o:

- a) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke,
- b) okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad u skladu sa ZOBFBiH,
- c) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke i vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki i bilansa uspjeha,
- d) težem kršenju internih akata,
- e) značajnijoj slabosti u uspostavi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola i
- f) činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske izvještaje.

Banka je dužna dostaviti Agenciji godišnje finansijske izvještaje na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima Agencije.

Revidirane godišnje finansijske izvještaje i svoje godišnje izvještaje Banka je dužna objaviti na svojoj web stranici u roku šest (6) mjeseci od isteka poslovne godine na koju se odnose.

Banka je dužna da izvještaj društva za reviziju u skraćenom obliku, u roku od 15 dana po njegovom prijemu, objavi na svojim internetskim stranicama i u jednom ili više dnevnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i o tome, uz dostavu kopije objave, odmah obavijesti Agenciju.

Osim objavljivanja revidiranih godišnjih izvještaja, Banka je dužna na kraju svakog prvog polugodišta da objavi nerevidirane polugodišnje izvještaje, kao i informacije koje sadrže imena članova Nadzornog odbora i Uprave i svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima.

Eksterni revizor Banke za 2020. godinu je RSM BH d.o.o. Sarajevo

3. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA POLITIKU NAKNADA

a) Politike i prakse naknada za identifikovane zaposlenika

Politikom se uređuju prava i obaveze ključnih kategorija radnika po osnovu njihovih primanja, a sve u skladu sa poslovnom strategijom Banke, dugoročnim ciljevima i interesima Banke, definisanim okvirom za preuzimanje rizika, njihovoj uspješnosti bez uticaja na njihova prava i obaveze koja im pripadaju po osnovu pozitivnih zakonskih propisa kojima se uređuje pravo na rad i po osnovu rada.

Politika primjenjuje se na ključnu kategoriju radnika, odnosno radnike čije djelovanje ima značajan uticaj na profil rizičnosti Banke.

b) Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, kao i broju sastanaka koje je održao odbor za naknade tokom finansijske godine, zatim informacije o sastavu i mandatu odbora, vanjskom konsultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike naknada, te ulozi relevantnih zainteresovanih strana

U skladu sa Politikom naknada, a polazeći od zakonske regulative, analize rizika i utvrđivanjem profila rizičnosti Banke, kao i analize mjerenja učinka radnika čije poslovne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, ključne kategorije radnika će identifikovati/utvrditi Nadzorni odbor posebnom Odlukom.

c) Veza između plate i uspješnosti, uključujući ciljeve, broj zaposlenika za koje je politikom naknada predviđena isplata varijabilnog dijela naknada i način na koji varijabilni dio naknada reaguje na promjene u uspješnosti banke

Određivanje naknada temelji se na osnovu visine kapitala Banke i vrijednosti imovine Banke, ostvarivanjem prihoda i cjelokupnom trošku poslovanja Banke, odnosno ukupnog poslovnog rezultata Banke.

Kako bi se osiguralo da ukupna varijabilna naknada ispravno oslikava održive rezultate poslovanja, te da svi rizici budu ispravno procjenjeni, za ukupan iznos varijabilne naknade koji će biti isplaćen, prethodno je potrebno utvrditi slijedeće:

- a) adekvatnost kapitala;
- b) neto dobit Banke;
- c) vrijednost ukupnih varijabilnih naknada na nivou Banke, koja ne ograničava jačanje kapitala Banke.

d) Najvažnije karakteristike sistema naknada (model i struktura) uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjeseenje uspješnosti i prilagođavanju rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz naknada

Nadzorni odbor dužan je donijeti odluku o ukupnom iznosu varijabilnih naknada i pojedinačnim iznosima varijabilnih naknada koje će Banka isplatiti radnicima za poslovnu godinu, pod uslovom da se steknu uslovi za isplatu iste.

U skladu sa Politikom naknade trebaju:

- u odgovarajućoj mjeri odraziti vrijeme, trud i iskustvo povezano sa funkcijama ključne kategorije radnika;
- osigurati prikladan poticaj koji bi uravnotežio lične interese sa poslovnim interesima Banke;
- biti određene na takav način da ne ugrožavaju sposobnost radnika ključne kategorije da donose odluke u najboljem interesu Banke.

e) Pregled omjera između fiksnih i varijabilnih dijelova naknada

Varijabilna naknada za članove Uprave banke može da varira, ali visina iste ne smije prelaziti iznos od 100% ukupne godišnje fiksne naknade.

Radnicima koji nisu članovi Uprave banke, nisu više rukovodstvo i nisu uključeni u kontrolne funkcije Uprava Banke može za učešće u projektima/aktivnostima koji su od posebnog značaja za Banku, isplatiti varijabilnu naknadu, s tim što iznos ove varijabilne naknade ne može biti veći od iznosa fiksnog dijela ukupnih naknada.

f) Kriterij uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama ili varijabilni dio naknada

Prilikom utvrđivanja visine i primjerenosti naknada, potrebno je uzeti u obzir i slijedeće elemente:

- a) obim nadležnosti ključnih radnika koji imaju uticaj na profil rizika Banke;
- b) ličnu uspješnost u obavljanju poslova;
- c) finansijsko stanje Banke;
- d) privredno okruženje u kojemu Banka posluje;
- e) ispunjavanje strateških i godišnjih planova.

g) Opis, kriteriji i obrazloženja varijabilnih dijelova naknada koji se dodjeljuju i isplaćuju u banci

Varijabilna naknada isplaćuje se ključnim radnicima koji imaju uticaj na profil rizika Banke u onom vremenskom periodu u kojem svaki rizik povezan sa poslovanjem može biti uzet u razmatranje.

Pravo na isplatu dijela ugovorene varijabilne naknade u novčanom obliku, isplaćuje se po završetku poslovne godine, odnosno po usvajanju privremenog izvještaja koji se dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH, čiju ocjenu uspješnosti rada će dati Nadzorni odbor prije usvajanja godišnjeg izvještaja, uz potvrdu finansijskog izvještaja od strane vanjskog revizora, ukoliko Nadzorni odbor donese Odluku o isplati naknade.

U slučaju da ključni radnik koji ima uticaj na profil rizika Banke prestane sa radom u Banci, a da je u toku rada dogovorena isplata varijabilne naknade sa odgodom, isplata iste definisat će se posebnom Odlukom Nadzornog odbora.

Nenovčani oblik varijabilne naknade isplaćuje u obliku finansijskih instrumenata u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa varijabilne naknade, ukoliko takva Odluka bude donesena od strane Nadzornog odbora.

h) Ukupne naknade i posebno prema značajnim područjima poslovanja

Ukupna naknada sastoji se od fiksnog i varijabilnog djela, finansijskih i nefinansijskih plaćanja i drugih oblika naknada ili pogodnosti na koje radnici imaju pravo, po osnovu ugovora zaključenog sa Bankom ili drugim pravnim licem iz bankarske grupe. Ukupna naknada iskazuje se u bruto iznosu.

Finansijska plaćanja obuhvataju plaću, naknadu troškova, bonuse za uspješnost u radu, uključujući i naknade u obliku dionica, opcija na dionice, police životnog osiguranja, dodatno ugovorene otpremnine i druge slične naknade i druge pogodnosti u slučajevima prijevremenog prekida radnog odnosa, koje se ugovaraju na pojedinačnoj i diskrecionoj osnovi.

Nefinansijska plaćanja uključuju dodatno zdravstveno osiguranje, korištenje službenog automobila u privatne svrhe, mobilnog telefona, laptopa i druge dodatne povlastice.

U skladu sa uslovima određenim u ovoj Politici, radnici ključne kategorije koji imaju značajan uticaj na profil rizika Banke imaju pravo na fiksne i varijabilne naknade

i) Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika, naknadama podjeljenim na nadzorni odbor, upravu i ostale zaposlenike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke

Red.br.	Opis	Bruto troškovi naknada u 2020.godini
1	Naknade članovima Uprave za 2020. godinu	750.537,40
2	Naknade članovima Nadzornog odbora	60.362,00
3	Naknade članovima Odbora za reviziju	21.225,00
4	Naknade zaposlenika na kontrolnim funkcijama	236.861,53
5	Naknade zaposlenika B-1 rukovodilaca	676.046,45
6	Ukupno	1.745.032,38

j) Najvažniji parametri i argumenti za sistem varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti

Nenovčani oblik varijabilne naknade isplaćuje u obliku finansijskih instrumenata u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa varijabilne naknade, ukoliko takva Odluka bude donesena od strane Nadzornog odbora.

Finansijski instrumenti mogu biti:

- redovne dionice Banke;
- finansijski instrumenti povezani sa redovnim dionicama Banke, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugovorenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja naknade;
- nekumulativne prioritetne dionice, uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH;
- ostali finansijski instrumenti, uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH.

Isplata preostalog djela varijabilne naknade se može plaćati i tokom perioda od 4 godine.

k) Broj zaposlenika čije naknade iznose 100.000 KM ili više u finansijskoj godini za koju se vrši objava podataka i informacija.

Broj zaposlenika čije ukupne bruto naknade iznose 100.000,00 KM ili više je 3 zaposlenika.

4. INFORMACIJE O OBUHVATU PRIMJENE REGULATORNIH ZAHTJEVA

ASA Banka d.d., Sarajevo nije članica bankarske grupe.
Historijski razvoj ASA grupacije je prikazan na slici ispod:

Poslovanje ASA grupacije se može podijeliti u pet sektora i to:

- finansije,
- usluge,
- zdravstvo,
- nekretnine i
- prirodni resursi.

Društva koja pripadaju sektoru Finansija u grupi ASA Finance d.d., a čiji je krajnji vlasnik (100%) ASA Invest d.o.o. su:

ASA Finance d.d.	% učešća
Blago DUF	100%
Prevent Invest	25%
Vakufska Banka	73%
ASA Banka	54,64%
Central Osiguranje	86,49%
ASA Osiguranje	66,66%

Pored društava koja pripadaju finansijskom sektoru, ASA Finance d.d. u svojoj grupi ima i sljedeća društva: Bamcard d.d.; ASA Kapital d.o.o. Sarajevo; ASA Gradnja d.o.o.; ASA Agent d.o.o. i ASA PBF d.o.o. Pored navedenog u okviru ASA Invest d.o.o. posluju pravna lica koja se bave slijedećim djelatnostima: usluge, zdravstvo, nekretnine i prirodni resursi.

ASA Invest d.o.o. je u skladu sa Zakonom o bankama (član 2. stav s.) matično društvo grupe društava i posjeduje kontrolno učešće u ASA Finance d.d.

ASA Finance d.d. posjeduje značajno, odnosno kontrolno učešće u ASA Banci d.d. Sarajevo.

Također, uzimajući u obzir i činjenicu da ASA Banka d.d. Sarajevo nema direktno niti indirektno, kontrolno niti značajno učešće ni u jednom pravnom licu, što znači da nema podređeno niti pridruženo društvo, samim tim ASA Banka d.d. Sarajevo ne primjenjuje MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji".

Nadalje, uzimajući u obzir odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji, te relevantne međunarodne računovodstvene propise, zahtijeva se od subjekta (matice), koji kontrolira jedan ili više drugih subjekata, da prezentira konsolidirane finansijske izvještaje.

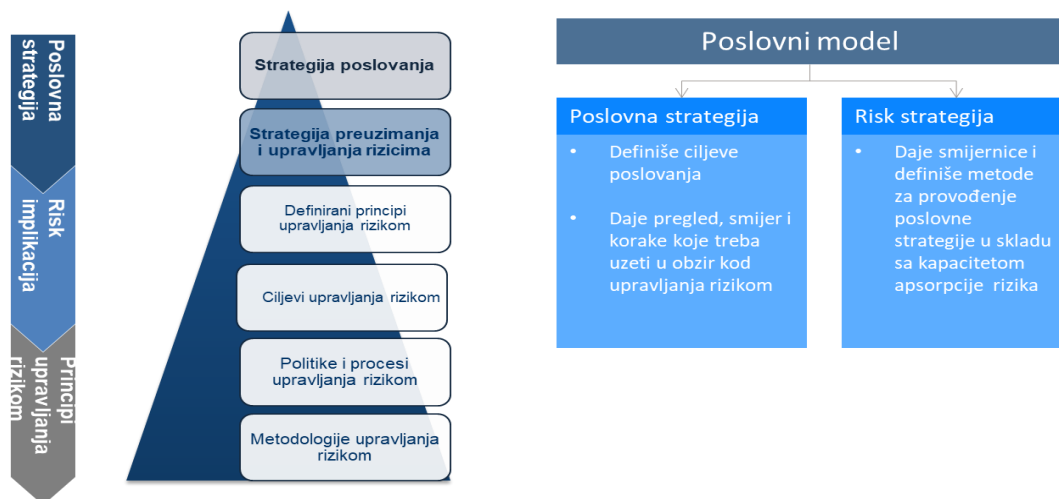
Banka ne priprema finansijske izvještaje na konsolidovanoj osnovi s obzirom da prema Međunarodnom standardu za finansijsko izvještavanje MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" krajnji vlasnik (matica) ASA Invest d.d. predstavlja i priprema konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa MSFI.

Odvojeni finansijski izvještaji ASA Banke d.d. Sarajevo na dan 31.12.2020. godine odobreni su od strane Skupštine Banke 26.03.2021. godine.

5. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU, CILJEVE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE

a) Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju ASA Banka d.d., Sarajevo (dalje u tekstu: Strategija) data su osnovna strateška usmjerenja budućeg djelovanja Banke u srednjoročnom periodu. Strategija pruža stratešku orijentaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalno značajne rizike. Stoga, usklađenost Strategije i poslovne strategije je jedan od ključnih preduslova za izvršavanje redovnih poslovnih aktivnosti. Osnovna svrha Strategije je definisanje ključnih rizika uz istovremeno postizanje definisanih strateških ciljeva Banke, kao i ispunjavanje zahtjeva Agencije za bankarstvo FBiH.

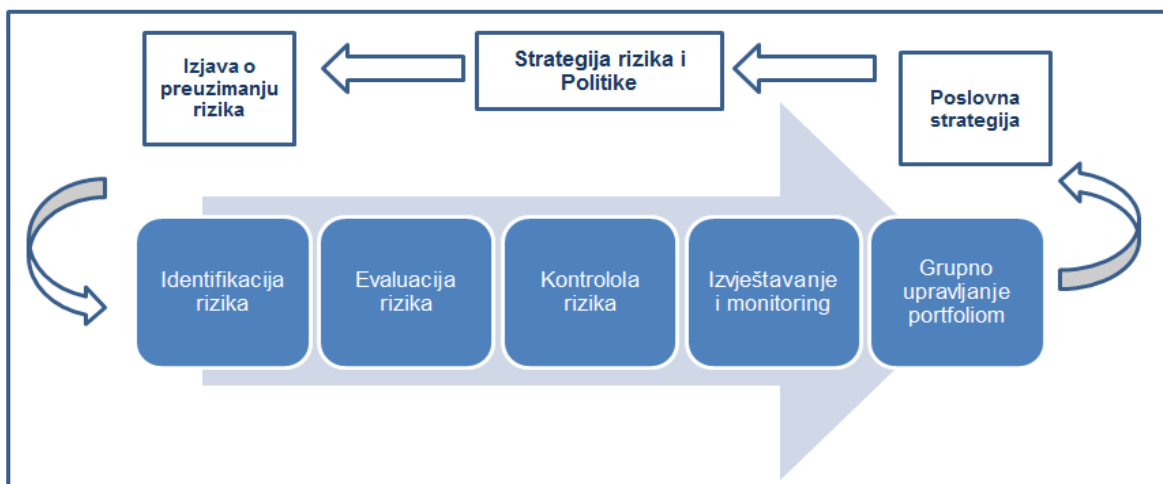
Sistem upravljanja rizicima je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, postupaka i resursa za identifikaciju rizika, mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima i praćenje rizika, uključujući utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala te izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima. Korporativno upravljanje, u smislu sistema upravljanja rizicima, uspostavlja se kroz zakonski okvir, statut i druge interne akte Banke kojima se definišu uloge, zadaci i odgovornosti nadzornih i upravljačkih tijela te višeg rukovodstva, sistem internih kontrola i kontrolne funkcije, organizacijska shema i poslovi pojedinih organizacijskih dijelova i funkcija.

Osnovni ciljevi Strategije su:

- Jačanje i kontinuirano razumijevanje poslovnih ciljeva Banke – identifikacija, monitoring, analiza uz adekvatno upravljanje rizicima;
- Kontinuirana promocija i razvoj svijesti i kulture o rizicima, te iznalaženje načina identifikacije postojećih i novih rizika u poslovanju Banke;
- Transparentnost prilikom upravljanja rizicima i identifikovanje odgovornih organizacionih jedinica unutar Banke za upravljanje rizicima

Strategijom je definirana vizija, apetit za preuzimanje rizika, organizacijsko uređenje i sposobnosti potrebne za identifikaciju, razumijevanje i pravilnu reakciju na sve vrste materijalnih i nematerijalnih rizika, a glavni cilj je zaštititi Banku i spriječiti nanošenje štete klijentima, dioničarima, poslovanju, kolegama ili zajednici, te omogućiti ostvarenje ciljeva i povećati sposobnost odgovaranja na nove izazove u poslovanju.

Sistem upravljanja rizicima se u Banci može prikazati na slijedeći način:

Iz prikazanog dijagrama, može se zaključiti da su ključni elementi sistema upravljanja rizicima u Banci:

- Identifikacija i procjena materijalnosti identifikovanih rizika
- Testiranje otpornosti na stres
- Jasno definisanje organizacijskih struktura sa naglaskom na individualne odgovornosti kao i procese upravljanja rizicima
- Adekvatni sistemi limita i razvijeni sistemi internih kontrola
- Pravovremen i adekvatan monitoring rizika
- Pravovremeno i dosljedno izvještavanje i komuniciranje u pogledu rizika
- Usklađenost s regulatornim zahtjevima

Identifikacija rizika

Utvrđivanje značajnih rizika – Identifikacija rizika je sastavni dio internog procesa procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u Banci. Cilj procesa je utvrditi da li Banka raspolaže dovoljnim iznosom kapitala i izvora likvidnosti za apsorpciju potencijalnih negativnih efekata proizašlih iz izloženosti pojedinim rizicima. Na toj osnovi trebaju biti prepoznati svi materijalno značajni rizici i definisana sklonost Banke ka preuzimanju rizika. Banka u svom poslovanju preuzima odgovarajući nivo rizika (u granicama njene sposobnosti za preuzimanje rizika čime nije ugroženo njeno postojanje), redovno ga prati i ima uspostavljen set mjera za upravljanje preuzetim rizicima.

Banka na godišnjoj osnovi (a u slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Banke i više puta godišnje) provodi procjenu rizika s ciljem primjene principa proporcionalnosti na način i u obimu koji je primjeren veličini i organizaciji Banke, te prirodi, obimu i složenosti poslovnih aktivnosti u skladu sa poslovnom strategijom Banke, kao i na sve druge kriterije koji su relevantni za analizu rizika.

Banka je u svom poslovanju izložena različitim vrstama rizika, od kojih su za cjelokupno poslovanje Banke ključni kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti, operativni rizik i ostali rizici, koji čine prvi nivo granularnosti. Unutar svake identifikovane grupe rizika su utvrđene podgrupe rizika:

- Kreditni rizik (podgrupe: Kreditni rizik, Koncentracijski rizik, Kreditni rizik nastao usljed promjene valuta, Rezidualni rizik)
- Tržišni rizici (podgrupe: Valutni rizik, Rizik kamatne stope)
- Rizik likvidnosti (podgrupe: Rizik insolventnosti, Rizik koncentracije, Ostali rizici)
- Operativni rizik (podgrupe: Operativni rizik, Reputacijski rizik, Pravni rizik, Rizik usklađenosti, Rizik eksternalizacije, Rizik informacione i komunikacijske tehnologije)
- Ostali rizici (podgrupe: Strateški rizik i Rizik poslovanja, Makroekonomski rizik, Rizik zemlje i državnosti, Rizik kapitala, Rizik ulaganja, Rizik gubitka usljed smanjenja vrijednosti imovine)

Politike za upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je regulisano internim aktima Banke. Shodno materijalnom značaju Banka je identifikovala rizike za koje je propisan set politika i procedura kojima se daju jasne smjernice s ciljem kontinuiranog i adekvatnog upravljanja rizicima.

Politike za upravljanje rizicima podrazumijevaju set internih dokumenata Banke kojima se uređuje način upravljanja pojedinačnim rizikom. Politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima definisan je i način organizovanja procesa upravljanja rizicima uz jasno definisane odgovornosti u tom procesu, način procjene rizičnog profila Banke, identifikacija pojedinačnog rizika, ocjena materijalne značajnosti identifikovanog rizika, mjere za ublažavanje materijalno značajnih rizika, način praćenja i kontrole, uspostavljanje sistema internih limita, uspostavljanje sistema internih kontrola, okvira za provođenje testiranja otpornosti na stres te provođenje ICAAP-a i ILAAP-a. Cilj pojedinačnih politika je uspostava okvira za upravljanje pojedinačnim rizikom, odnosno identifikacija izvora rizika, uspostavljanje mjera za upravljanje tim rizikom, kao i ograničavanje negativnog uticaja izloženosti riziku na finansijski rezultat i kapital Banke. Politike su u skladu sa regulatornim propisima Agencije za bankarstvo FBiH kojima se uređuje oblast upravljanja rizicima u bankama i dobrom bankarskom praksom u oblasti upravljanja rizicima.

U skladu s utvrđenim značajnijim rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla postati izložena, donose se uz politike i ostali akti koji detaljnije uređuju upravljanje pojedinačnim rizicima, a kako je definisano u nastavku. Politike koje uređuju upravljanje rizicima ažuriraju se najmanje jednom godišnje kao i pri svakoj značajnoj promjeni izloženosti rizicima te se osigurava njihova primjena na nivou Banke, a odobravaju ih nadležna tijela.

Nadzorni Odbor i Uprava Banke tijela su koja usvajaju Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima, čime potvrđuju sistem preuzimanja i upravljanja rizicima Banke. Strategija upravljanja i preuzimanja rizicima dokument je koji propisuje najvažnije ciljeve, načela i alate u području preuzimanja i upravljanja rizicima.

Strategija i politike za upravljanje pojedinačnim rizicima

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema banci.

U skladu sa važećim minimalnim standardima Agencije za bankarstvo FBiH, internim aktima Banke su utvrđena ovlaštenja nadležnih organa i razgraničene su odgovornosti pojedinih organizacionih dijelova za identifikaciju, praćenje i upravljanje određenim vrstama rizika.

Obzirom na veličinu Banke i strukturu portfolija kao najznačajniji rizik identifikovan je kreditni rizik, te adekvatna kontrola i upravljanje ovom vrstom rizika predstavlja prioritet budućeg djelovanja Banke.

Sektor za upravljanje rizicima je zadužen za kontrolu kvalitete, praćenje i prepoznavanje problema kod jednom preuzetih kreditnih rizika, te za oporavak onih kreditnih rizika koji su mu preneseni u nadležnost.

Kreditni proces je u vlasništvu Sektora za upravljanje rizicima, te Banka ima uspostavljen Kreditni odbor koji je nadležan za odobravanje plasmana prema klijentima u skladu sa limitima definisanim internim aktima Banke. Pravilnikom o ovlaštenjima iz kreditnog poslovanja, kreditna ovlaštenja i nosioci kreditnih ovlaštenja organizovani su na sljedeći način:

- Nadzorni odbor Banke
- Kreditni odbor Banke
- Uprava Banke
- Lična ovlaštenja
- Lična ovlaštenja centralizovane naplate.

Lična ovlaštenja dodjeljuje Kreditni odbor Banke zaposlenicima iz SP¹ i/ili PC² i/ili SUR³ pismenim putem (odlukom) i ista se dodjeljuju za kreditiranja pravnih lica, kreditiranje micro segmenta i kreditiranje fizičkih lica.

Lična ovlaštenja centralizovane naplate dodjeljuje Kreditni odbor/Uprava Banke zaposlenicima iz Odjela za centralizovanu naplatu pismenim putem (odlukom) i ista se dodjeljuju za otpis (oprost duga nakon djelimične naplate) za pojedinačnog klijenta te za postupke naplate problematičnih potraživanja i svih radnji koje obuhvataju pokretanje sudskog postupka, zaključivanje sporazuma o načinu izmirivanja obaveza, postupanje na ročištima, privremeno stavljanje izvršnih postupaka u stanje mirovanja i ostale postupke naplate.

---

¹ Sektor prodaje

² Procesni centar

³ Sektor za upravljanje rizicima

Banka je definisala pouzdan proces odobravanja kredita kroz sveobuhvatnu analizu klijenata/transakcije te korištenjem restriktivne kreditne politike i modela rangiranja kontinuiranim aktivnostima minimizira nastanak kreditnih rizika.

Fokus Banke pri procesu odobravanja kreditnih plasmana su:

- ugledni klijenti za koje Banka ima informacije o njihovom finansijskom položaju i kod kojih postoji dostupnost informacija iz po mogućnosti neovisnih izvora, a na osnovu kojih je moguće procijeniti njihovu kreditnu sposobnost (transparentno poslovanje);
- klijenti s kojima Banka ima pozitivno istorijsko iskustvo i koji imaju dovoljno iskustvo u djelatnosti koja se finansira kreditnim plasmanom;
- klijenti koji jasno razumiju rizik transakcije za koju se zadužuju i u iznosima koje klijent može otplatiti na redovan i pravovremeni način;
- klijenti koji djeluju u onim privrednim djelatnostima koje bilježe profitabilnost i rast ili u kojima se očekuje barem stabilnost poslovanja subjekata.

U kreditnom procesu Banka ima uspostavljena:

- pravila za upravljanje kreditnim rizikom;
- način raspoređivanja izloženosti u nivoe kreditnog rizika i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka
- proces klasifikacije imovine kako je definisano odlukama Agencije za bankarstvo FBiH (FBA);
- prihvatljiv kolateral za potrebe utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa regulatornim i internim aktima Banke;
- prihvatljiv kolateral za potrebe ograničenja najveće dopuštene izloženosti u odnosu na regulatorni kapital;
- proces naplate;
- analizu portfolija i proces monitoringa kreditnog rizika;
- proces računanja adekvatnosti kapitala za kreditni rizik;
- tretman materijalne aktive stečene u postupku naplate potraživanja;
- način izvještavanja prema Agenciji za bankarstvo FBiH.

Kroz redovan monitoring postojećih klijenata Banka se fokusira na rano prepoznavanje rizika kako bi se na vrijeme obezbijedio povrat i naplata problematičnih kredita te izbjegli veći gubici koji mogu nastati.

Centralizacijom kreditnog procesa putem kreditne administracije u proces kontrole dokumentacije i kontrole puštanja kredita zadovoljen je princip „4 oka“ kojim se kontrolira i upravlja mogućnošću ljudske greške ili eventualne prevare.

Po pitanju ispunjenja standarda za upravljanje kreditnim rizikom Banka je uspostavila opšte i posebne standarde po pitanju odgovarajuće organizacione strukture, odnosno razdvojenosti funkcija po pitanju ugovaranja, praćenja i odobravanja transakcija, neovisnost funkcije mjerenja, posebna pravila po pitanju praćenja kvaliteta portfolija, monitoring i uspostavu watch-liste, posebna pravila za postupanje sa restrukturiranim i nekvalitetnim izloženostima, te proces odobrenja, sadržaj kreditnih dosijea, te pravila za adekvatan tretman kolaterala.

U okviru grupe Kreditni rizik, Izjavom apetita za rizike, Banka je definisala listu ključnih pokazatelja po osnovu kojih prati nivo izloženosti kreditnom riziku.

Uzimajući u obzir visokorizično ocijenjeni rizik kao najzastupljeniji rizik u Banci, strategija Banke je snažno usmjerena na adekvatno praćenje, kontrolu i mjerenje ove vrste rizika, s ciljem prevencije povećanja udjela nekvalitetne aktive uz kontinuirani razvoj alata koji će omogućiti visok nivo automatizacije, analize i kvalitete podataka, i kontrolu adekvatnosti parametara za procjenu kreditnih gubitaka.

Početak 2020. godine okarakterisalo je usložnjavanje međunarodnih ekonomskih prilika i proglašenje pandemije virusnog oboljenja COVID-19 što ima negativne implikacije na privredna kretanja u svijetu, regiji, pa i u samoj državi Bosni i Hercegovini. Intenzitet i dužina trajanja nastalih okolnosti određuje kretanje ekonomskog rasta kako kratkoročno, tako i u srednjem roku. Tokom 2020. godine, a shodno nastaloj situaciji proglašenja pandemije, Odlukom o privremenim mjerama koje Banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID“, Banka je pristupila aktivnostima identifikacije klijenata pogođenih industrijama nastalom pandemijom i poduzela potrebne korake za implementaciju iste. Naime, u skladu sa predmetnom Odlukom Banka je sačinila akte i to: Program Posebnih mjera i Uputstvo za posebne mjere i analiza portfolija.

Prilikom analize portfolija na dan 29.02.2020. godine definisan je pristup na način da je izvršena analiza na pojedinačnoj osnovi za pravna i fizička lica, sa pristupom na portfolio osnovi za pravna i fizička lica uvažavajući i sektor koji je direktno pogođen pandemijom i kojima je zabranjen rad po Naredbama štaba Civilne zaštite Federacije BiH. Daljim aktivnostima definisano je da će za sve klijente koji su pogođeni nepovoljnim ekonomskim posljedicama uzrokovanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“ odnosno koji zadovoljavaju uslove Odluke biti određen primjeren modalitet koji sadrži posebne mjere koje će omogućiti klijentima da u narednom periodu uspostave održivi model poslovanja i uredno izmiruju kreditne obaveze prema Banci. Banka posebnu pažnju usmjerava na praćenje kvaliteta portfolija pod posebnim mjerama s ciljem procjene budućih otplatnih sposobnosti i pravovremenog prepoznavanja istog putem redovnih monitoringa i adekvatno sagledavanja ovog segmenta portfolija s ciljem adekvatne procjene i uticaja na isto, te poduzimanje preventivnih aktivnosti za ublažavanje kreditnog rizika.

Dodatno, fokus na odobravanje plasmana sa boljom kolateralnom pokrivenošću, a što ima direktan uticaj na smanjenje troškova ispravki vrijednosti i iznos rizikom ponderisane aktive za kreditni rizik, te generalno na ublažavanje izloženosti kreditnom riziku. Banka ima uspostavljen sistem za izvještavanje kojim se osiguravaju primjerene informacije o strukturi kreditnog portfolija te ostalim podacima značajnim za upravljanje i kontrolu kreditnog rizika. Uprava i Nadzorni Banke kroz RiCO donose odluke i zaključke vezane za strategiju poslovanja i eventualne izmjene u kreditnoj politici.

Koncentracijski rizik

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, direktna ili indirektna izloženost, prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni proizvodi, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davaocu kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke ili materijalno značajne promjene njenog rizičnog profila.

Koncentracijskim rizikom se kontinuirano upravlja i redovno prati od strane odgovornih organizacionih jedinica u skladu sa propisanim limitima, te prezentira u okviru uspostavljenih izvještaja nadležnim organima Banke (Uprava Banke, RiCO, Nadzorni Odbor). U skladu sa

analizom koncentracijskog rizika odnosno posmatranjem portfolija individualnih grupa klijenata kao grupa povezanih lica, koncentracijski rizik je od strane Banke ocijenjen kao vrlo visok, te u skladu sa ocjenom Banke za koncentracijski rizik izdvaja i kapitalni zahtjev. Za utvrđivanje internog kapitalnog zahtjeva za koncentracijski rizik, Banka je izvršila analizu podataka o koncentracijama najvećih izloženosti na strani aktive i na strani pasive Banke.

S tim u vezi, kontinuiran proces i adekvatna kontrola opreznog upravljanja koncentracijskim rizikom predstavlja prioritet odgovornih organizacionih jedinica Banke s ciljem pravovremenog i adekvatnog upravljanja ovom vrstom rizika.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze.

Strategija likvidnosti, opisuje toleranciju Banke na rizike likvidnosti i konkretne mjere i postupke kako bi se rizikom likvidnosti adekvatno upravljalo.

Politikom upravljanja rizikom likvidnosti se definiše okvir za likvidnost, a sastoji se od obavezujućih regulatornih zahtjeva, okvira djelokruga i uloga i odgovornosti. Proces upravljanja rizikom likvidnosti Banke čine harmonizirane aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa, odnosno njenih novčanih tokova

Upravljanje rizikom likvidnosti bitan je dio savjesnog i stabilnog poslovanja Banke. Za očekivane novčane odlive potrebno je osigurati odgovarajuće novčane prilive. Zato je potreban proces planiranja likvidnosti kojim se ocjenjuju potencijalne buduće potrebe za likvidnim sredstvima, uzimajući u obzir promjene u ekonomskim, političkim, zakonskim i drugim područjima poslovanja. Savjesno upravljanje likvidnošću uključuje promišljeno upravljanje sredstvima i obavezama prema izvorima sredstava. Banka mora biti u mogućnosti izvršavati svoje obaveze u roku, kao i izvršavati sve potrebne transakcije, uz istovremeno zadržavanje profitabilnosti svog poslovanja. Banka upravlja izloženošću riziku likvidnosti izračunavajući određene pokazatelje i definišući limite za njihove vrijednosti. Odjel za kontrolu rizika/Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima zajedno sa Sektorom sredstava prati dostizanje limita izloženosti riziku likvidnosti, te o njima izvještava u skladu sa definisanim rokovima.

Izjavom Apetita za rizike su definisani sljedeći indikatori praćenja izloženosti riziku likvidnosti, uz definisane limite koji određuju nivoe prihvatljivosti rizika:

- ročna usklađenost finansijske aktive i pasive do 30 dana
- ročna usklađenost finansijske aktive i pasive do 90 dana
- ročna usklađenost finansijske aktive i pasive do 180 dana
- koeficijent pokrića likvidnosti (LCR)
- Najveći pojedinačni deponent (a vista + oročeni) / ukupni depoziti
- Petnaest (15) najvećih deponenata (a vista + oročeni) / ukupni depoziti
- najveći pojedinačni deponent (a vista + oročeni) / NS
- depoziti po viđenju / (Ukupna pasiva - kapital)
- Ltd Ratio bruto

Ukupna ocjena rizika likvidnosti od strane Banke je ocijenjena kao umjeren rizik, te ne zahtijeva izdvajanje kapitalnog zahtjeva za pokriće gubitaka. Unutar grupe rizika likvidnosti, rizik koncentracija je ocijenjen kao vrlo visok, što je i razlog ukupne ocjene ove vrste rizika, te je i strategija Banke usmjerena na adekvatno upravljanje, praćenje i monitoring s ciljem diverzifikacije koncentracija izvora finansiranja.

Rizik profitabilnosti

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) je rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.

Praćenje i upravljanje rizikom profitabilnosti vrši se na osnovu kvantitativnih indikatora definisanih u RAS-u.

Rizik kapitala

U skladu sa regulatornim okvirom definisane su stope kapitala koje je Banka dužna ispunjavati u svakom trenutku pri obavljanju svojih redovnih poslovnih aktivnosti. Stopa adekvatnosti kapitala se prati na mjesečnoj osnovi i o istoj se izvještavaju nadležni odbori Banke.

Banka ima uspostavljen Program, politike i procedure za održavanje adekvatnosti regulatornog kapitala ASA Banke d.d., Sarajevo koji se redovno ažurira u skladu sa regulatornim zahtjevima i poslovnim promjenama. Banka također ima uspostavljen Plan oporavka u kojem su definisane mjere oporavka u slučaju stresa kapitala. Na taj način Banka ima uspostavljene dobre strukture upravljanja kapitalom u normalnim i stresnim okolnostima.

Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizilaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, kursa valuta i cijena vrijednosnih papira. Tržišnim rizicima smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik. Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili kod derivata, promjene cijene odnosno varijable. Valutni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata. Robni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene robe.

Banka nema knjigu trgovanja tako da nije značajno izložena tržišnim rizicima. U oblasti izloženosti ovoj vrsti rizika za Banku je značajna izloženost valutnom riziku koja je regulisana internim aktom Program i politika upravljanja deviznim rizikom. Cilj ovog akta je uspostavljanje strategijskih i taktičkih mjera u upravljanju valutnim rizikom, a u skladu sa načelima poslovne strategije Banke, kao i kreiranje sveobuhvatnih i detaljnih procedura i uputstava za obavljanje FX aktivnosti i upravljanje valutnim rizikom.

Banka je uspostavila kontrolu nad izloženošću valutnom riziku, a ista se ogleda u:

- uspostavljanju limita valutne izloženosti po svakoj pojedinačnoj valuti i ukupne valutne izloženosti, te dnevno praćenje poštivanje limita;
- uspostavljanju limita za prekoćnu unutardnevnu poziciju i
- uspostavljanju jasnih pravila rada nadležnih sektora i odjela unutar Banke.

Banka je tržišni rizik ocijenila kao nizak rizik, a za utvrđivanje ocjene materijalne značajnosti rizika kvantitativni podaci koje Banka prati odnose se na deviznu poziciju.

Banka nije internom procjenom ocijenila valutni rizik materijano značajnim obzirom na Currency Board aranžman, stabilnost domaće valute, te nepostojanje naznaka za ukidanje istog. Dodatno, Banka opreznom politikom putem internih limita i procesa ima razvijen način upravljanja i monitoringa valutnog rizika na dnevnoj osnovi, te adekvatan način upravljanja valutnom strukturom aktive i pasive.

Strategija Banka je da se prvenstveno ulaže u dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj država ili entiteti (FBiH i RS), ali će aktivno pratiti potencijalne prilike za ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosne papire pravnih lica te ostale oblike ulaganja kao što su udjeli u fondovima, udjeli u društvima ograničene odgovornosti itd., ali vodeći se načelima sigurnosti i stope povrata na ulaganja.

Dodatno, uzimajući u obzir situaciju uzrokovanu pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“ koji bi mogao izazvati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sistem i privredu u cjelini, odnosno povećati izloženost sistemskom riziku, Banka će prilikom ulaganja posebno voditi računa o izloženostima izvan BiH, a u cilju očuvanja finansijske stabilnosti, likvidnosti i kapitala.

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi banke, koje proizilazi iz aktivnosti Banke, poslovnih veza banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

S obzirom da nisu definisani jasni kriteriji za vrednovanje ove vrste rizika, Banka izloženost reputacijskom riziku prati kroz uspostavljene kanala i instrumente. U slučaju značajne promjene ovih vrijednosti mogu postojati naznake da su iste uzrokovane nekim od događaja koji podrazumijeva reputacijski rizik, pri čemu Banka poduzima odgovarajuće mjere definisane u internim aktima.

Ove vrste rizika Banka prati kontinuirano, iako u dosadašnjoj praksi nisu imale visoku frekvenciju, ali bi u slučaju da nastupe ovi rizici isti imali visok vrijednosni učinak, jer mogu nastati neovisno od drugih događaja.

Rizik eksternalizacije

Rizik eksternalizacije je zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružiocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala. Rizik od gubitka koji proizilazi od outsourcinga i prenosa poslovnih aktivnosti ili funkcija sa klijenta/kupca na domaće ili strane dobavljače, koji bi mogao biti povezan sa gubitkom kontrole, potencijalnim rizikom održivosti pružaoca usluga, rizikom neadekvatne kvalitete usluga, rizikom od gubitka povjerenja, neadekvatnih performansi, rizikom od nedostatka stručnosti pružaoca usluga, skrivenih ili neizvjesnih troškova, pravnih i regulatornih neusklađenosti.

Banka je propisanim internim aktima politikama i procedurama propisala prakse i propise na kojima upravlja ovim rizikom, redovno vrši nadzor nad eksternalizovanim aktivnostima i ima definisane izlazne strategije. Sistem upravljanja rizicima koji su povezani eksternalizacijom obuhvata redovnu i pravovremenu identifikaciju, mjerenje, odnosno procjenjivanje, praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, kao i odgovornosti i obaveze provođenja, te poduzimanja potrebnih korektivnih mjera.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.

Analiza ove vrste rizika se vrši kod redovnog praćenja pokazatelja poslovanja u odnosu na planirane.

Rizik usklađenosti

Rizik usklađenosti je rizik od izricanja mogućih mjera i kazni, te rizik od nastanka značajnog finansijskog gubitka koji banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima, te internim aktima.

Rizik države

Rizik države je rizik koji se odnosi na državu porijekla lica prema kojem je banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati svoja potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.

U zavisnosti od značaja pojedinih poslovnih transakcija Odjel za kontrolu rizika / Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima uspostavljenim instrumentima informiše nadležne organe Banke.

Rizik namirenja

Rizik namirenja predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

Rizik namirenja u dosadašnjoj praksi Banke nije kategorisan u značajne rizike, s obzirom na ograničen obim investicijskih aktivnosti kao i konzervativnu politiku novih investicija, koja uključuje prethodnu analizu i mišljenje Sektora za upravljanje rizicima, definisanu na isti način kao i kod upravljanja tržišnim rizicima.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. Cilj upravljanja operativnim rizikom je ograničiti obim potencijalnih gubitaka i vjerovatnoću njihove pojave na nivo koji je prihvatljiv za Banku s aspekta finansijske štete i posredno s aspekta održavanja ugleda Banke. Politikom upravljanja operativnim rizicima propisana je definicija operativnih rizika u Banci, zajedno s opisom organizacijskog procesa, metodologija mjerenja i procjena operativnih rizika, te upravljanja istim.

Aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom za koje su odgovorne sve organizacijske jedinice Banke uključuju: identifikaciju, mjerenje, procjenu, analizu, upravljanje procesima i procedurama, te nadzor operativnih rizika.

Upravljanje operativnim rizicima u Banci odvija se na način da je odgovornost za upravljanje operativnim rizicima delegirana svim organizacijskim jedinicama Banke koji u područjima svojih

kompetencija prepoznaju, procjenjuju, kontroliraju/izbjegavaju i nadziru operativne rizike koji se u tim područjima pojavljuju.

U sklopu aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom, Uprava Banke mora biti redovna izvještavana o izloženosti operativnim rizicima i eventualnim gubicima usljed događaja nastalih iz operativnih rizika. Izvještavanje Uprave Banke se primarno odvija putem RiCO koji mjesečno organizuje Sektor za upravljanje rizicima, dok se Nadzorni odbor Banke izvještava na kvartalnom nivou putem redovnog Izvještaja o rizicima za koji je zadužena kontrolna funkcija za upravljanje rizicima.

Banka je operativni rizik procijenila kao visok, te u skladu sa tim izdvaja kapitalni zahtjev za pokriće gubitaka. Operativni rizik Izjavom o apetitu za rizike, Banka prati u okviru rizika profitabilnosti, kroz definisani indikator – “Značajni gubici po osnovu operativnog rizika” / “Regulatorni kapital”.

Banka je u okviru grupe operativnih rizika prepoznala podvrste operativnih rizika, na osnovu kojih je izvršila analizu značajnosti istog: Operativni rizik, Reputacijski rizik, Pravni rizik, Rizik usklađenosti, Rizik eksternalizacije, Rizik informacione i komunikacijske tehnologije.

Strategija Banke će se provoditi kroz definisane aktivnosti sa određenim rokovima a koje se ogledaju u sljedećem:

- unapređenju internih akata kojima se opisuje upravljanje rizicima, a sa ciljem usaglašavanja sa promjenama regulative i promjenama internih procesa i organizacije;
- unapređenju modula za evidentiranje različitih vrsta operativnih događaja s ciljem formiranja kompletne baze operativnih rizika;
- edukaciji svih zaposlenika s ciljem podizanja nivoa svijesti kod svih nivoa unutar organizacije o značaju identifikacije i evidentiranja operativnih rizika;
- unapređenju procesa ocjena operativnih rizika kod novih proizvoda i procesa kako bi se Banka adekvatno pripremila na negativne događaje koje bi mogle ugroziti rezultat poslovanja.

Banka prati sve identifikovane rizike i donosi akcije u cilju kontrole i sprečavanja rizika koji bi doveo do značajnih gubitaka za Banku, te s ciljem adekvatnog upravljanja ovom vrstom rizika. Osnova strategije upravljanja u narednom periodu se odnosi na razvoj alata za kontinuirano identifikovanje i mjerenje operativnih rizika, te identifikaciju potencijalnih scenarija gubitaka / događaja i kontinuiran razvoj svijesti uposlenika o značaju prijavljivanja i identifikacije događaja interne i eksterne prirode.

b) Struktura, odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima, uključujući njenu poziciju, ulogu i status u organizacionoj strukturi banke

Za funkciju upravljanja rizicima odgovoran je član Uprave zadužen za upravljanje rizicima u čiju nadležnost pripadaju odgovarajuće jedinice zadužene za upravljanje rizicima koje pokrivaju sve najvažnije rizike kojima je Banka izložena. Pored toga, ovu funkciju podupiru i Nadzorni odbor, te druga tijela koja imaju ovlaštenje za donošenje odluka.

Banka je u okviru svoje organizacijske strukture uspostavila adekvatan nadzor i upravljanje rizicima kroz Sektor upravljanja rizicima koji je primjeren veličini Banke i složenosti poslova koje obavlja, te njenom udjelu u ukupnom bankarskom tržištu, sa jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima.

Sektor za upravljanje rizicima osigurava postojanje politika, uputstava, metodologija i procedura za kontrolu svih vrsta rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, te za konzistentnu i svrsishodnu primjenu tih politika, uputa i procedura u svakodnevnom poslovanju Banke.

Preuzimanje rizika na sistemski i organizovan način je jedna od osnova na kojima se zasniva cjelokupno poslovanje Banke. Rukovodstvo na svim nivoima i zaposlenici Banke obavezni su djelovati u skladu sa internim aktima u procesu poslovanja i upravljanja rizicima.

U Banci su svi organizacioni dijelovi gdje nastaju rizici odvojeni od organizacionih dijelova koji upravljaju rizicima i kontroliraju rizike.

Funkcija upravljanja rizicima organizaciono je podijeljena u dva segmenta/pod-odjela Sektora za upravljanje rizicima i to:

- Odjel za upravljanje kreditnim rizikom i
- Odjel za kontrolu rizika

Funkcija upravljanja rizicima definiše pravila i okvir za profil rizičnosti Banke sa jedne strane, te analizira i suodlučuje o rizicima koje predlaže poslovna linija, a time preuzima i odgovornosti za analizu i preuzete rizike. Direktor Sektora za upravljanje rizicima, rukovodilac Odjela za upravljanje kreditnim rizikom, te saradnici u Odjelu za upravljanje kreditnim rizikom vrše svakodnevnu operativnu analizu rizika na pojedinačnim plasmanima i preuzimaju rizike u skladu sa Pravilnikom o ovlaštenjima u kreditnom poslovanju. Pored aktivnosti kreditnih analiza i donošenja odluka, unutar Odjela za upravljanje kreditnim rizikom vrši se i neovisno upravljanje kolateralima. Obračun ispravki vrijednosti i rezervacija na individualnoj i grupnoj osnovi, te izračuni i izvještavanje o svim pokazateljima izloženosti Banke rizicima vrši se unutar Odjela za kontrolu rizika. Dodatne nezavisne kontrole u vezi sa odlukama o upravljanju rizicima provodi Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kako bi se spriječio bilo kakav potencijalni sukob interesa.

Cilj kontrolne funkcije rizika je kontinuirani rad na uspostavljanju i unapređenju sveobuhvatnog i kvalitetnog sistema za kontrolu i upravljanje rizikom, koji je usklađen sa profilom rizika Banke, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve. Rad kontrolne funkcije upravljanja rizicima je organizovan na način da prati, kontroliše i ocjenjuje sve značajne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, te ima uspostavljenu direktnu liniju izvještavanja prema Nadzornom odboru Banke. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima uspostavljena je na način da se izbjegava sukob interesa, a po funkciji je nezavisna, odnosno funkcionalno odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje.

Funkcija kontrole rizika uključuje poslove iz domene upravljanja rizicima, ali isključivo pasivnog karaktera, bez aktivnog zauzimanja pozicija ili donošenja odluka o poduzimanju radnji u cilju ovladavanja i praćenja rizika. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima ima za cilj osigurati jasno razgraničavanje ovlasti i odgovornosti, te sprečavanje nastanka sukoba interesa, koji nedvojbeno postoji ukoliko osoba koja ugovara transakciju odgovara istoj osobi kojoj odgovara i osoba koja tu transakciju kontroliše.

Sektor za upravljanje rizicima obavlja sljedeće aktivnosti:

- upravljanje kreditnim rizikom
- upravljanje rizikom likvidnosti
- upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi
- upravljanje valutnim i ostalim tržišnim rizicima, uključujući rizik druge ugovorne strane i rizik namirenja / isporuke
- upravljanje rizikom individualne koncentracije (izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica)
- upravljanje rizikom ulaganja banke u druga pravna lica
- upravljanje rizikom izloženosti ka zemlji porijekla lica prema kome je banka izložena
- upravljanje operativnim rizicima
- razvoj i validacija internih metodologija za procjenu, mjerenje i upravljanje rizicima kojima je banka izložena u svom poslovanju
- upravljanje rizikom eksternalizacije
- izrada, unapređivanje i ažuriranje metodologije za obračun ispravki vrijednosti u skladu sa MSFI
- Aktivan angažman u provođenju aktivnosti vezanih za ICAAP i ILAAP Banke, te koordinacija u dijelovima koji nisu u direktnoj nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima
- Aktivan angažman u provođenju aktivnosti vezanih za izradu Plana oporavka Banke, te koordinacija u dijelovima koji nisu u direktnoj nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima

Upravljanje nekvalitetnim kreditima je u nadležnosti Odjela za centralizovanu naplatu.

Banka je uspostavila kontrolne funkcije neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire:

- 1) funkciju kontrole rizika;
- 2) funkciju praćenja usklađenosti i
- 3) funkciju interne revizije.

Kontrolne funkcije su organizirane na način da obuhvate sve značajne rizike kojima jest ili kojima bi Banka mogla biti izložena u svom poslovanju. Kontrolne funkcije osiguravaju

usklađenost poslovanja Banke sa strategijama i politikama i ostalim internim aktima o upravljanju rizicima i izbjegavanju sukoba interesa.

Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima osigurava pravovremeno izvještavanje na kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi koje obuhvata pregled najvažnijih činjenica utvrđenih tokom obavljanja kontrola, nezakonitosti i nepravilnosti, te nedostatke i slabosti utvrđene tokom obavljanja kontrola, kao i prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Izvještaji se podnose Nadzornom odboru uz informisanje Uprave Banke koji usvaja izvještaje, a na prijedlog Uprave Banke.

Kontrolna funkcija za praćenje usklađenosti osigurava praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom o bankama Federacije BiH, propisima Agencije i drugim propisima, o identifikovanim propustima i procjenama rizika kao posljedica neusklađenosti poslovanja Banke sa zakonom i drugim propisima, procjeni efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjena relevantnih propisa, te savjetuje Upravu Banke o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja. Kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti je u obavezi podnositi Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke na razmatranje kao nadležnim organima uz informisanje Uprave Banke radi pravovremene i efikasne realizacije datih preporuka za otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti utvrđenih tokom ranijih kontrola.

Interna revizija je samostalan organizacijski dio Banke koji je u svom djelovanju neovisan od Uprave Banke, a za svoj rad odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru. Interna revizija je organizovana na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije. Interna revizija provodi reviziju ICAAP-a i ILAAP-a i o provedenim revizijama pravovremeno izvještava Upravu Banke, koja prima izvještaje na znanje, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor koji usvaja Izvještaj, te se na taj način obezbjeđuje pravovremeno poduzimanje aktivnosti u skladu sa preporukama.

Pored navedenih organizacionih dijelova, u upravljanju rizicima, direktno ili indirektno, učestvuju i sljedeća radna tijela Banke:

- a) Kreditni odbor Banke
- b) RiCO (engl. Risk Committee – Odbor za upravljanje rizicima)
- c) ALCO (engl. Assets and Liabilities Committee – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom)
- d) Odbor za monitoring
- e) RoR odbor (engl. Review of Results Committee – Odbor za razmatranje izvještaja o poslovanju)
- f) Tim za upravljanje rizikom eksternalizacije
- g) Odbor za procjenu rezervisanja po sudskim sporovima
- h) Odbor za upravljanje informacionim sistemom
- i) Odbor za upravljanje promjenama i hitnim promjenama informacionog sistema (OUPiHP).

c) Obuhvatnost i karakteristike sistema izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika

Banka u skladu sa Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine prema standardizovanom regulatornom izvještajnom okviru (COREP) i Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u nadzorne i statističke svrhe vrši redovno mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH.

Pored redovnog izvještavanja Agencije za bankarstvo FBiH, Uprava Banke i Nadzorni odbor se informišu redovno na uspostavljenim odborima na nivou Banke, kao i za potrebe sjednica Uprave Banke.

Odjel za kontrolu rizika koordinira u izradi materijala za RiCO čiji članovi su svi članovi Uprave Banke, na mjesečnoj osnovi. Na kvartalnom nivou, za potrebe izvještavanja Uprave i Nadzornog odbora Banke, Odjel za kontrolu rizika priprema Izvještaj o koncentracijama Banke, Izvještaj o plasmanima na bianco osnovi i Izvještaj Sektora za upravljanje rizicima za Nadzorni odbor.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kvartalno priprema Izvještaj o radu koji na prijedlog Uprave usvaja Nadzorni odbor Banke. Isti se u skladu sa propisanim rokovima dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kvartalno podnosi Izvještaj o rizicima i Izvještaj o stres testu likvidnosti Upravi i Nadzornom odboru Banke.

d) Ocjenu adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja rizicima u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Preduslovi za adekvatnu procjenu profila rizičnosti Banke su sljedeći:

- Poštivanje principa proporcionalnosti, tj. adekvatna procjena srazmjerno veličini, internoj organizaciji, prirodi i obimu složenosti poslovnih aktivnosti Banke
- Procjena u skladu sa poslovnom strategijom Banke
- Sveobuhvatna i lako razumljiva metodologija za procjenu rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena

U skladu sa Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima identifikovani su rizici kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima definisani su ključni odnosno materijalni rizici u poslovanju Banke, a za koje se u konačnici izdvajaju i minimalni kapitalni zahtjevi. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u saradnji sa ostalim organizacionim dijelovima godišnjim planom definiše frekvenciju pojedinačnih kontrola, ovisno o utvrđenoj materijalnoj značajnosti rizika.

U sklopu analize profila rizičnosti Banke koji se radi godišnje Banka identificira značajnost svih rizika koristeći ocjene frekvencije i značaja svakog pojedinog rizika na poslovanje Banke.

Iz navedene Strategije proizilaze interni akti kojim je definisan način identifikacije i upravljanja rizicima te nadzor i monitoring kroz svakodnevne aktivnosti.

Suštinski dio okvira upravljanja rizicima unutar Banke je Izjava o apetitu za rizik (RAS⁴) koja služi za definisanje maksimalnog nivoa rizika kojeg je Banka spremna preuzeti u skladu sa njenim strateškim ciljevima, kroz definisane indikatore kao pokazatelje koji su relevantni za procjenu rizika Banke. RAS je definisan kao najvažniji skup pokazatelja u području upravljanja rizicima koji daje pravac budućeg razvoja poslovanja iz perspektive spremnosti za preuzimanje rizika, a kako bi se ispunili poslovni ciljevi. Sastoji se od pojedinačnih mjera rizika po određenoj izloženosti riziku, a za svaku je utvrđen zeleni, žuti i crveni limit/cilj.

Banka u okviru praćenja definisanih ograničenja nije prepoznala značajnu izloženost rizicima koji bi mogli imati negativan efekat na njeno poslovanje, te isto nije zahtijevalo poduzimanje nekih značajnijih mjera i aktivnosti za mitigaciju izloženosti rizicima. Uspostavljeno je adekvatno praćenje definisanih pokazatelja u odnosu na uspostavljena ograničenja kako bi se po potrebi pravovremeno poduzele aktivnosti i mjere za mitigaciju izloženosti Banke određenoj vrsti rizika.

---

⁴ engl. Risk Appetite Statement

Izvještaj o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2020. godine

e) Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primjenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika

Pod tačkom a) opisane su osnovne politike i procedure zaštite od rizika i smanjenja rizika, kao i načini koje Banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika. U nastavku su navedene politike koje regulišu upravljanje rizicima u Banci:

- Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju ASA Banka d.d. Sarajevo 2020.-2022. godine
- Strategija upravljanja rizikom likvidnosti i Plan likvidnosti i izvora finansiranja za period 2020. – 2023. godina
- Politika interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) u Banci
- Program sa politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka
- Politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i koncentracijskog rizika
- Politike o poslovanju sa licima u posebnom odnosu sa Bankom
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Program i politika upravljanja deviznim rizikom
- Program i politike upravljanja rizikom eksternalizacije
- Politika sistema internih kontrola

f) Opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vesi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresovani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocjeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima

Strategijom poslovanja ASA Banke d.d., Sarajevo su data osnovna strateška usmjerenja budućeg djelovanja u srednjoročnom periodu kao nastavak i kontinuitet prethodno uspostavljenih strateških smjernica uz određena unaprjeđenja i izmjene istih. U prethodnom periodu Banka je uspostavila značajno unaprjeđenje segmenta upravljanja rizicima, kvalitetnije upravljanje troškovima, povećanje kreditnog portfolija, poboljšanje izvora finansiranja, jačanje reputacije Banke. Također, Banka je osigurala sve za provođenje statusne promjene pripajanja Vakufske Banke ASA Banci, koja nije sprovedena usljed blokade rada Komisije za vrijednosne papire FBiH.

Banka je i dalje opredijeljena da unapređuje postojeću tržišnu poziciju, uz puno poštivanje svih regulatornih zakona i propisa, interesa dioničara, klijenata i zaposlenih. Konkretni strateški ciljevi uvršteni su na osnovu tekućih i očekivanih ekonomskih pokazatelja na bankarskom tržištu, makroekonomskih pokazatelja i finansijskih uslova poslovanja u budućem periodu, analize bankarskog sektora (F)BiH i tržišne pozicije Banke u njemu, kao i analize njenih komparativnih prednosti i nedostataka u odnosu na konkurenciju. Preuzimanje rizika je neodvojivi dio poslovanja Banke, te su stoga poslovna strategija i rizični profil Banke međusobno usklađeni. Navedeno usklađivanje je dinamičan i kontinuiran proces, koji se odvija

u najmanje godišnjoj dinamici, te koji rezultira Apetitom za rizik Banke. Banka razmatra toleranciju prema utvrđenim rizicima u smislu određivanja nivoa rizika koju smatra prihvatljivom u odnosu na poslovnu strategiju, te ciljeve u postojećem poslovnom okruženju. Različito postavljene nivoi granica služe kao pokazatelji ranog upozorenja anticipirajući potencijalne situacije, za koje postoji propisan i implementiran način eskalacije.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno Banka je izvršila uspostavljanje i revidiranje Okvira apetita za rizik (engl. Risk Appetite Framework – RAF) usklađenog sa Strategijom poslovanja Banke kao i sa zakonskim (regulatornim) i internim očekivanjima. Krajnji cilj za uspostavu i implementaciju adekvatnog okvira upravljanja rizicima, osigurava održivi razvoj Banke. Okvir apetita za rizik bazira se na utvrđenom profilu rizika Banke usklađenim sa razvojem Strategije Banke, planiranjem kapitala, kapacitetom za podnošenje rizika Banke i ostalim relevantnim područjima rizika.

RAF Banci pruža kompletan i sveobuhvatan zajednički pregled rizika identifikovanih u okviru obavljanja redovnih bankarskih aktivnosti poslovanja te daje jedan jasan okvir i uporedive mjere s ciljem da svi nadležni organizacioni nivoi imaju uvid i saznanje na identificirane i procijenjene vrste i nivoe rizika koje su spremni da prihvate. Okvir rizika eksplicitno utvrđuje granice unutar kojih Uprava radi prilikom ostvarivanja poslovne strategije Banke. Nadalje, vodeći se uspostavljenim Okvirom za rizike koji je kao polaznu osnovu prilikom redovnog revidiranja i utvrđivanja svih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena odnosno prilikom utvrđivanja profila rizičnosti s ciljem ostvarivanja postavljenih ciljeva iz Strategije poslovanja uspostavljena je i Izjava o apetitu za rizike (engl. Risk Appetite Statement – RAS).

RAS predstavlja rezultat Strategije poslovanja Banke, RAF-a i Strategije za preuzimanje i upravljanje rizicima. RAS je uključen u proces donošenja odluka i okvire upravljanja rizicima, koji je integrisan od strane višeg rukovodstva širom cijele organizacije. RAS je uspostavljeni proces koji se kontinuirano prati od strane odgovornih organizacionih jedinica u Banci vodeći računa da postavljeni okvir i izjave apetita za rizik su prilikom donošenja poslovnih odluka predviđenih okvirom Strategije poslovanja Banke adekvatno sagledane odnosno uzete kao jedne od primarnih stavki prilikom sagledavanja uticaja i potencijalnih efekata za konačno donošenje Odluka.

Limiti i ciljevi u Izjavi o apetitu za rizik se revidiraju minimalno na godišnjem nivou. Banka praktikuje revidiranje prethodno navedenih internih akata i okvira na početku finansijske godine, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve, proces identifikacije rizika, interne potrebe i odobreni budžet. Limiti i ciljevi mogu biti revidirani i modifikovani u okviru poslovne godine samo uz izuzetak - u slučaju materijalnih promjena u poslovnom i/ili profilu rizika za tekuću godinu.

Plan poslovanja za narednu godinu obuhvata planiranje strateških ciljeva po organizacionim jedinicama Banke. Obzirom da se za rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik operativne aktivnosti upravljanja obavljaju u Sektoru Sredstava, isti definiše strateške ciljeve koji se tiču upravljanja aktivom i pasivom, upravljanja rizikom i viškom likvidnosti, upravljanja deviznim rizikom, poslova trgovanja i investicijskog bankarstva. Pored pokazatelja definisanih u Izjavi o sklonosti preuzimanja rizika (RAS) pokazatelji likvidnosti definisani su i u internom aktu Pokazatelji za praćenje izloženosti riziku likvidnosti i koncentracije izvora sredstava koji služi za definisanje nivoa rizika, koje je Banka voljna preuzeti, sa strateške tačke gledišta.

Banka je vodeći se Strategijom poslovanja Banke, implementirala interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) koji čini sveukupni proces upravljanja likvidnošću Banke koji podrazumijeva aktivnosti na povećanju ili smanjenju likvidnosti, planiranje likvidnosti, vođenje evidencije i izvještavanje regulatora. Prilikom implementacije poslovne strategije u obzir su

uzeti propisani regulatorni zahtjevi, kao i prihvatljiv nivo rizika koji je Banka spremna preuzeti u pogledu rizika likvidnosti, što znači da je plana izvora finansiranja pripremljen u skladu sa budžetom, Strateškim planom i Planom poslovanja Banke. Na osnovu definisanih strateških ciljeva i poslovne politike Banke, a u skladu sa RAS-om i internim pokazateljima koji ujedno predstavljaju glavne vodilje za poslovne odluke Banke, Banka upravlja rizikom likvidnosti uzimajući u obzir ciljanu poziciju likvidnosti koju je definisala kroz okvir za upravljanje likvidnošću.

Shodno navedenom, rezultati i smjernice proizašle kroz ICAAP i ILAAP proces se razmatraju i uzimaju u obzir prilikom definisanja poslovnih finansijskih planova Banke za naredne godine, a sam RAS i interni pokazatelji kao krajnji rezultat procjene izloženosti rizicima je integralni dio strategije upravljanja rizicima.

g) Opis načina na koji se obezbjeđuje izvještavanje organa banke o rizicima, posebno učestalost, područje primjene i glavni sadržaj izvještaja o izloženosti riziku, te način uključivanja organa banke u određivanje sadržaja izvještavanja

Banka u skladu sa Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine prema standardizovanom regulatornom izvještajnom okviru (COREP) i Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u nadzorne i statističke svrhe vrši redovno mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH.

Pored redovnog izvještavanja Agencije za bankarstvo FBiH, Uprava Banke i Nadzorni odbor se informišu na redovnim uspostavljenim odborima na nivou Banke, kao i za potrebe sjednica Uprave Banke.

Odjel za kontrolu rizika koordinira u izradi materijala za RiCO čiji članovi su svi članovi Uprave Banke, na mjesečnoj osnovi. Na kvartalnom nivou, za potrebe izvještavanja Uprave i Nadzornog odbora Banke, Odjel za kontrolu rizika priprema Izvještaj o koncentracijama Banke, Izvještaj o plasmanima na bianco osnovi i Izvještaj Sektora za upravljanje rizicima za Nadzorni odbor.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kvartalno priprema Izvještaj o radu koji na prijedlog Uprave usvaja Nadzorni odbor Banke. Isti se u skladu sa propisanim rokovima dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kvartalno podnosi Izvještaj o rizicima i Izvještaj o stres testu likvidnosti Upravi i Nadzornom odboru Banke.

h) Opšti okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih

Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima osigurava pravovremeno izvještavanje na kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi koje obuhvata pregled najvažnijih činjenica utvrđenih tokom obavljanja kontrola, nezakonitosti i nepravilnosti, te nedostatke i slabosti utvrđene tokom obavljanja kontrola, kao i prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Izvještaji se podnose Nadzornom odboru uz informisanje Uprave Banke koji usvaja izvještaje, a na prijedlog Uprave Banke.

Funkcija praćenja usklađenosti je nezavisna funkcija, odvojena od procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje i obavlja je voditelj kontrolne funkcije za praćenje usklađenosti (lice odgovorno za praćenje usklađenosti poslovanja). Funkcija praćenja usklađenosti je organizovana kao zasebna organizaciona jedinica. Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti, sačinjava izvještaje po izvršenim kontrolama - kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje o radu u skladu sa propisanom formom iz Odluke o kontrolnim funkcijama banke i prezentuje ih Upravi, Odboru za reviziju, Nadzornom odboru Banke.

Interna revizija je samostalan organizacijski dio Banke koji je u svom djelovanju neovisan od Uprave Banke, a za svoj rad odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru. Interna revizija je organizovana na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije. Interna revizija provodi reviziju u skladu sa planom i programom rada i o provedenim revizijama pravovremeno izvještava Upavu Banke, koja prima izvještaje na znanje, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor koji usvaja Izvještaj, te se na taj način obezbjeđuje pravovremeno poduzimanje aktivnosti u skladu sa preporukama.

6. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA REGULATORNI KAPITAL

Banka je dužna da objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital:

a) Iznos regulatornog kapitala, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala banke:

Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 56.995 hiljada KM.

Osnovni kapital Banke predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 56.995 hiljada KM.

Osnovni kapital Banke se sastoji od plaćenih instrumenata kapitala u iznosu od 65.870 hiljada KM; zatim od 5.992 hiljada KM ostalih rezervi i 456 hiljadu KM akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti, umanjenog za 13.924 hiljada KM akumuliranog gubitka iz ranijih godina; 1.314 hiljada KM po osnovu nematerijalne imovine i 95 hiljada KM odgođene poreske imovine.

Dopunski kapital Banke se sastoji od stavki dopunskog kapitala Banke nakon umanjenja za regulatorna usklađenja i primjene privremenog izuzeća od odbitaka od regulatornog kapitala koje je regulisano Odlukom o izračunavanju kapitala banke na dan 31. decembar 2020 godine iznosi 0 hiljada KM.

C 01.00 – REGULATORNI KAPITAL (KA1)		Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	56.995
1.1	OSNOVNI KAPITAL	56.995
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	56.995
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	65.870
1.1.1.2	Zadržana dobit	-13.924
1.1.1.3	Priznata dobit ili gubitak	
1.1.1.4	Ostale rezerve	6.458
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-1.314
1.1.1.6	(-) Odgođena porezna imovina koja zavisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obveze	-95
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	
1.1.1.8	(-) Odgođena poreska imovina koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	0
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	
1.2.2	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	
1.2.3	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	

b) Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji su uključeni u obračun regulatornog kapitala

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata		
1.	Emitent	ASA BANKA d.d. Sarajevo
1.1.	Jedinstvena oznaka	IKBZRK2
	Tretman u skladu sa propisima	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi	Priznat na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta	REDOVNE DIONICE
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	65.870
5.	Nominalni iznos instrumenta	100,00
5.1.	Emisiona cijena	-
5.2.	Otkupna cijena	-
6.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta	09.02.2005
8.	Instrument sa datumom dospijeca ili instrument bez datuma dospijeca	Instrument bez datuma dospijeca
8.1.	Inicijalni datum dospijeca	-
9.	Opcija kupovine od strane emitenta uz prethodno odobrenje nadležnog tijela	-
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	-
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	-
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda / kupon	-
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividende / kupona	-
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi / kupona	-
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih poticaja za otkup	-
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende / kuponi	-
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	-
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojim može doći do konverzije	-
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cjelosti	-
19.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-
20.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata		
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-
22.	Ako je konvertibilan, element instrumenta u koji se konvertuje	-
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti	-
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	-
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti	-
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	-
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	REDOVNE DIONICE
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	-
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	-

c) Opis svih ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose.

Banka u okviru kapitala nema ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose.

Banka u okviru izračuna regulatornog kapitala ne vrši regulatorna usklađivanja, prilagođavanja stavki koje ne odbija od elemenata regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala Banke.

7. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITALNE ZAHTJEVE I ADEKVATNOST KAPITALA

I. Banka objavljuje slijedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost regulatornog kapitala su:

a) Iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik (standardizovani pristup), za svaku kategoriju izloženosti

R.br.	STAVKA	Iznos izloženosti ponderisan rizikom	Kapitalni zahtjev
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	2.306	277
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	4.390	527
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	85.787	10.294
8.	Izloženosti prema stanovništvu	63.870	7.664
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	159.007	19.081
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	10.725	1.287
11.	Visokorizične stavke	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.521	183
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	579	69
16.	Ostale izloženosti	10.684	1.282
17.	Ukupni kapitalni zahtjev za kreditni rizik		
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja / isporuke		
19.	Kapitalni zahtjev za tržišne rizike		
19.1.	Kapitalni zahtjev za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata		
19.2.	Kapitalni zahtjev za velike izloženosti koje proizilaze iz stavki u knjizi trgovanja		
19.3.	Kapitalni zahtjev za devizni rizik		
19.4.	Kapitalni zahtjev za robni rizik		
20.	Kapitalni zahtjev za operativni rizik		
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	15,72%	
22.	Stopa osnovnog kapitala	15,72%	
23.	Stopa regulatornog kapitala	15,72%	

b) Iznos kapitalnog zahtjeva za rizik namirenja (isporuke)

Banka nije značajno izložena riziku namirenja, te ne izdvaja kapitalni zahtjev za isti.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2020. godine

c) Iznos pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, sa posebnim objavljivanjem iznosa kapitalnih zahtjeva za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenat, dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima, kapitalnih zahtjeva za devizni rizik i kapitalnih zahtjeva za robni rizik

Ukupna devizna pozicija zbira za sve ostale valute (uključujući pozicije u investicione fondove tretirane kao različita valuta) na izvještajni datum 31.12.2020. godine iznosila je manje od 2% regulatornog kapitala, te Banka u skladu sa odredbama člana 137. Odluke o izračunavanju kapitala banke nije bila u obavezi izračunati regulatorni kapitalni zahtjev. Prilikom izračuna internih kapitalnih zahtjeva u ICAAP-u, Banka je na osnovu kretanja devizne pozicije u 2020. godini izračunala prosječnu otvorenu deviznu poziciju koja iznosi 1.220 hiljada KM. S obzirom da se regulatorni kapitalni zahtjev za devizni rizik izračunava množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%, ova odredba primijenjena je na iznos prosječne otvorene devizne pozicije što je rezultiralo internim kapitalnim zahtjevom u visini od 146 hiljada KM.

d) Iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik i vrstu pristupa primijenjenog za računanje ovog zahtjeva (pristup osnovnog pokazatelja ili standardizovani pristup)

Banka za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva u skladu sa članom 104. Odluke o izračunavanju kapitala banke koristi pristup izračuna na bazi relevantnog pokazatelja, a isti pristup je zadržan i za potrebe ICAAP-a. Kapitalni zahtjev za operativni rizik na 31.12.2020. godine iznosi 2.850 hiljada KM.

e) Dodatni kapitalni zahtjevi za velike izloženosti iz knjige trgovanja

Banka nema knjigu trgovanja, te ne izdvaja dodatni kapitalni zahtjev za velike izloženosti iz knjige trgovanja.

f) Stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala, stopa osnovnog kapitala i stopa regulatornog kapitala)

Stopa regulatornog kapitala predstavlja omjer regulatornog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2020 godine iznosi 15,72%, što je iznad propisanog minimuma 12% definisanog od strane Agencije za bankarsvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa redovnog osnovnog kapitala banke predstavlja omjer redovnog osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2020 godine je 15,72%, što je iznad propisanog minimuma 6,75% definisanog od strane Agencije za bankarsvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa osnovnog kapitala banke predstavlja omjer osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2020 godine iznosi 15,72%, što je iznad propisanog minimuma 9% definisanog od strane Agencije za bankarsvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

II. Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika - ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza - ECA:

a) Primjenjenu definiciju izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Upravljanje kreditnim rizikom regulisano je Kreditnom politikom Banke na način da Banka odobrava kredite i druge plasmane klijentima za koje se dokaže na osnovu finansijske analize, kreditne istorije i drugih pokazatelja da su dovoljno likvidni da iz redovnih novčanih tokova mogu izvršiti povrat kredita u skladu sa ugovorenim uslovima.

Izveštaji o kreditnom riziku uključuju analizu portfolija po segmentima, po sektorima djelatnosti, po klasifikacijskim nivoima kreditnog rizika, prema kategorijama rizičnosti i prema stepenu pokrivanja rezervacijama za očekivane kreditne gubitke i ispravkama vrijednosti.

Banka primjenjuje regulatornu definiciju za klasifikaciju izloženosti u status neizmirenja obaveza. To su izloženosti za koje je ispunjen jedan ili oba od sljedećih uslova:

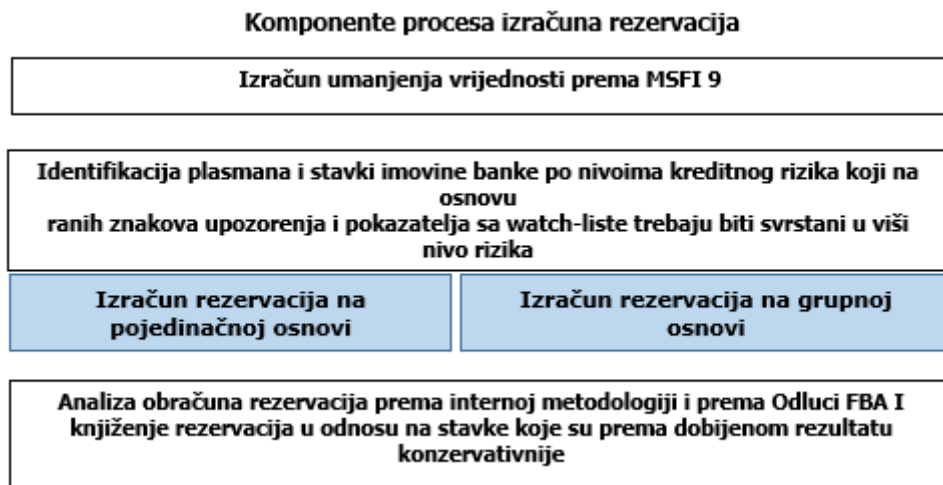
- 1) Dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pod materijalno značajnim iznosom podrazumijevaju su ukupna dospjela potraživanja od:
  - fizičkog lica u iznosu većem od 200 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika,
  - pravnog lica u iznosu većem od 1.000 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika
- 2) Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih zavisnih društava pravnog lica ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala (engl. Unlikelihood to pay – UTP).

U proces utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka je uključen:

- Odjel za kontrolu rizika, koji ne učestvuje u procesu ugovaranja transakcija. Isti priprema Prijedlog knjigovodstvenog evidentiranja očekivanih kreditnih gubitaka se dostavlja na razmatranje i odobrenje od strane Uprave Banke.
- Sektor Operacija – odgovoran je za operativni proces knjiženja očekivanih kreditnih gubitaka
- Uprava Banke je u obavezi vršiti samoprocjenu metodologije minimalno jednom godišnje te o rezultatima samoprocjene izvještavati Nadzorni odbor i FBA,
- Interna revizija Banke dužna je periodično minimalno jednom godišnje ocjenjivati rezultate samoprocjene metodologije, te kreirati izvještaj sa mišljenjem i potrebnim preporukama.
- Eksterni revizor u okviru redovite godišnje revizije treba dati komentare i preporuke u vezi s internom metodologijom.

b) Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik

Cjelokupni proces rezervisanja ili formiranja ispravki vrijednosti je standardni dio procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke, te se ne bi trebao odvojeno razmatrati, odnosno i svi ostali interni akti Banke iz oblasti upravljanja kreditnim rizikom, kao i relevantni procesi se mogu smatrati komponentom procesa izračuna ispravki vrijednosti. Ipak, cjeline navedene u donjem dijagramu su ključne komponente procesa rezervi implementiranog u Banci.

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost komitenata, te na mjesečnom nivou vrši procjenu umanjenja vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti kreditnom riziku.

U okviru ovog procesa se provodi analiza da li postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Banka je dužna da na individualnoj osnovi utvrđuje očekivani kreditni gubitak za pojedinačno značajne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3. Pojedinačno značajna izloženost je definisana u skladu sa čl. 17 Uputstva za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive, koji zavisi od veličine aktive banke. U skladu sa istim članom Uputstva, banka može definisati i niže pragove od navedenih. Shodno navedenom, Banka je definisala sljedeće pragove značajnosti:

- ukupna izloženost prema klijentu je veća od 25.000 KM za fizička lica
- ukupna izloženost prema klijentu je veća od 0 KM za pravna lica

Banka svaku izloženost koju vrednuje po amortizovanom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija:

- a) **nivo kreditnog rizika 1** – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- b) **nivo kreditnog rizika 2** – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- c) **nivo kreditnog rizika 3** – izloženosti kod kojih je nastalo umanjenje vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Za sve pojedinačno značajne izloženosti za koje je identificiran status neizmirenja obaveza ili su identifikovani rani znaci upozorenja Banka vrši odvojenu analizu očekivanih novčanih tokova.

Sve pojedinačno značajne izloženosti za koje nije tokom redovnih monitoring analiza i dostupnih podataka identificiran status ranih znakova upozorenja ili neizmirenja obaveza, Banka segmentira u homogene skupine, te vrši grupnu procjenu umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, pri čemu se kod procesa priznavanja efekata ispravki vrijednosti također uzima u obzir analiza efekata dobijenih primjenom interne metodologije, te minimalnih zahtjeva u skladu sa odredbama čl. 23 i 24 Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitak, te se knjiže rezultati koji su konzervativniji.

Na osnovu navedenog, Banka razlikuje sljedeće pristupe mjerenja umanjenja vrijednosti:

- Grupna procjena
- Individualna procjena

Iste rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervi (uključujući 2 potkategorije za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza):

- 1) Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (nivo kreditnog rizika 1) – rezerve za očekivane gubitke – ispravka vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti se izračunavaju na dvanaestomjesečnom nivou
- 2) Izloženost ima znake ranog upozorenja (nivo kreditnog rizika 2)- rezerve za očekivane gubitke se izračunavaju na cjeloživotnom nivou
- 3a) Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (nivo kreditnog rizika 3) pojedinačno značajna - Specifične rezerve za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti, uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove i povrate od kolaterala kroz vjerovatnoćom ponderisane scenarije
- 3b) Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (nivo kreditnog rizika 3) ali nije pojedinačno značajna - Specifične rezerve za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti za pojedinačno neznačajne izloženosti, gdje je identificiran događaj gubitka na pojedinačnoj razini, uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova. Vektor vjerovatnoće defaulta je konstanta (vrijednosti 1).

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na grupnoj osnovi u skladu sa sljedećom opštom formulom:

$$ECL=PD \times LGD \times EaD$$

gdje je:

ECL – očekivani kreditni gubitak (engl. Expected Credit Loss),

PD – vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. Probability of Default),

LGD – gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. Loss Given Default),

EaD – izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja obaveza (engl. Exposure at Default).

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na individualnoj osnovi kao pozitivnu razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti i procijenjenih budućih novčanih tokova (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) tokom očekivanog vijeka trajanja stavke finansijske aktive diskontovanih efektivnom kamatnom stopom važećom na datum izvještavanja. Banka može koristiti više različitih scenarija (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) prilikom procjenjivanja izvjesnosti budućih novčanih tokova sa procentima vjerovatnoće njihovog ostvarenja.

c) Ukupan iznos izloženosti Banke nakon prilagodbe vrijednosti i rezervisanja, izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika (neto izloženosti), kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda, po kategorijama izloženosti u slijedećem obrascu:

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
R.br	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost na kraju perioda	Prosječna neto izloženost tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	146.160	110.398
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	43.477	55.323
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	37.370	35.831
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	160.688	115.124
8.	Izloženosti prema stanovništvu	109.030	131.260
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	213.515	204.533
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	10.534	12.080
11.	Visokorizične stavke	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.521	762
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	579	589
16.	Ostale izloženosti	49.798	52.918

d) Geografska podjela izloženosti po značajnijim područjima i kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu po potrebi u slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti /neto izloženost/	KANTON SARAJEVO	ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	TUZLANSKI KANTON	UNSKO-SANSKI KANTON	REPUBLIKA SRPSKA	SREDNJO-BOSANSKI KANTON	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	ZAPADNO-HERCEGOVAČKI KANTON	OSTALA GEOGRAFSKA PODRUČJA	ITALIJA	OSTALE ZEMLJE	UKUPNO
1.	Izloženosti prema centralne vlade ili centralne banke	146.160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146.160
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	10.997	3.787	-	-	26.623	2.070	-	-	-	-	-	43.477
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	354	-	-	-	-	-	86	-	20.056	7.778	9.096	37.370
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	67.033	34.191	27.047	15.220	921	4.721	1.578	5.377	4.598	-	2	160.688
8.	Izloženosti prema stanovništvu	34.283	39.951	15.845	5.489	873	4.052	4.373	235	3.922	-	7	109.030
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	58.848	65.231	30.660	33.919	2.528	11.637	6.826	1.865	1.875	-	126	213.515
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	7.180	209	1.503	144	1	430	382	638	47	-	-	10.534
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.521	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.521
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	469	22	17	-	-	-	71	-	-	-	-	579
16.	Ostale izloženosti	26.333	15.794	1.478	1.372	5	594	1.024	-	3.198	-	-	49.798

Značajna geografska područja obuhvataju grupu značajnih zemalja / geografskih područja u kojima banka ima izloženosti (napr. Zemljama članicama EU, trećim zemljama, kantonima itd). Banka određuje geografska područja koja su za nju značajna odnosno u kojima ima značajne izloženosti.

Značajna zemlja je zemlja u kojoj sjedište imaju lica prema kojima banka u ukupnom iznosu ima značajne izloženosti.

Izloženosti prema geografskim područjima ili zemljama koje se ne smatraju značajnim potrebno je zajedno navesti u koloni „ostala geografska područja“ i „ostale zemlje“.

Izloženosti prema međunarodnim organizacijama neće se dodjeliti zemlji sjedišta insitucije, nego geografskom području navedenom u koloni „ostala geografska područja“.

Materijalno značajnim geografskim područjima, Banka smatra područja u kojima je udio izloženosti u ukupnoj neto izloženosti veći od 1%.

Geografska područja unutar Bosne i Hercegovine podijeljena su na kantone, dok su izloženosti prema drugim zemljama određene prema značajnijim izloženostima.

e) Podjela izloženosti prema vrsti djelatnostii kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu prema potrebi; banka razvrstava izloženosti prema privrednim granama ili vrstama drugih ugovornih strana i kategorijama izloženosti i objavljuje na slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti (:)	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snadbjevanje el. Energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snadbjevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Ukupno
Izloženosti prema																					
1	centralne vlade ili centralne banke											146.160									146.160
2	regionalnim vladama ili lokalnim vlastima											277		71		34.194		8.863		68	43.473
3	subjektima javnog sektora																				0
4	multilateralne razvojnim bankama																				0
5	međunarodnim organizacijama																				0
6	institucijama											11.593								25.777	37.370
7	privrednim društvima	1.471	8.881	28.992	590	4.289	18.342	56.341	16.397	5	2.002	8.244	7.064	5.561	41	219		2.177	50	25	160.691
8	malim i srednjim preduzećima																				0

R.br	Kategorija izloženosti (:)	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdjevanje el. Energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdjevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocykla	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Ukupno
	Izloženosti prema																				
9	stanovništvu	341	40	4.318	5	133	8.612	6.328	3.492	654	189	113	395	3.676	362		279	15	138	152	29.242
10	Osiguranim nekretninama	6.909	3.342	31.806		8.304	18.421	85.182	4.381	8.319	1.081	726	992	9.295	910		299	1.926	131		182.024
11	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	119		833			150	7.909	371	8	2	10	686	72	27	2				4	10.193
12	Visokorizične stavke																				0
13	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica																				0
14	Institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom																				0
15	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima											526								995	1.521
16	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	3		117	3		3	1			240	177								35	579
17	Ostale izloženosti											47.534								2.265	49.799

f) Preostali rok dospjeća svih izloženosti, po kategorijama izloženosti, a ako je primjenjivo i detaljnije na slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti /neto izloženost/	≤ 1 god	>1 ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospjeće	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	146.160	-	-	-	146.160
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3.195	25.437	14.487	358	43.477
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	17.020	-	-	20.350	37.370
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	74.618	52.936	29.740	3.394	160.688
8.	Izloženosti prema stanovništvu	27.785	35.833	44.508	904	109.030
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	57.360	62.056	94.099	-	213.515
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	3.020	1.297	6.188	29	10.534
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	1.521	1.521
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	579	579
16.	Ostale izloženosti	-	15	-	49.783	49.798

Neto vrijednost izloženosti prikazuje se prema preostalim ugovorenim rokovima do dospjeća. Kada izloženost nema neveden rok dospjeća iz bilo kojih razloga ili kada druga ugovorna strana može odabrati datum otplate, iznos ove izloženosti treba se objaviti u koloni „nije navedeno dospjeće“.

Kada se iznos otplaćuje u ratama, izloženost se treba rasporediti na kolone sa periodima do dospjeća prema posljednoj rati.

g) Prema značajnoj privrednoj grani, iznos bruto izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, bruto iznosu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i bruto iznosu ostalih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) u slijedećem obrascu:

R.br	Grane privrede	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti i izloženosti i dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	479	29	434	364	8.418	95
2.	Vađenje ruda i kamena	-	-	18	1	12.361	115
3.	Prerađivačka industrija	1.391	6	6.096	5.049	65.398	1.763
4.	Proizvodnja i snadbjevanje el. Energijom, gasom, parom i klimatizacija	-	-	-	-	605	7
5.	Snadbjevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	-	-	118	18	12.745	120
6.	Građevinarstvo	16	7	931	621	45.539	329
7.	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	8.376	1.182	10.166	8.452	148.486	1.634
8.	Saobraćaj i skladištenje	845	76	1.271	1.195	23.969	172
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	-	-	55	40	9.234	262
10.	informacije i komunikacije	-	-	453	450	3.578	67
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	-	-	173	156	215.615	271
12.	Poslovanje nekretninama	2.140	134	10	7	7.489	360
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	415	344	55	12	18.765	204
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-	158	122	1.314	12
15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	-	-	82	72	34.465	59
16.	Obrazovanje	-	-	8	7	582	5
17.	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	-	-	19	-	13.016	53
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-	5	1	319	4
19.	Ostale uslužne djelatnosti	-	-	2.384	117	27.062	9
20.	Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca, djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-
21.	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-
22.	Ostalo neraspoređeno	-	-	-	-	-	-
23.	Ukupno	13.662	1.779	22.436	16.683	648.960	5.543

h) Prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (Rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) koji uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje Banka odvojeno prikazuje ispravke vrijednosti, odnosno očekivane kreditne gubitke uključujući gubitke po vanbilansnim stavkama za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza prema slijedećoj tabeli:

		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Početno stanje	37.924	5.532
2.	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	-17.177	3.128
3.	Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	-262	131
4.	Završno stanje	20.485	8.791

U skladu sa članom 55. Odluke o izračunavanju kapitala banke, Banka institucijama za koje postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a (Banka koristi kreditnu procjenu jedne od priznatih finansijskih institucija (Moody's/S&P) i izloženostima čiji je preostali rok do dospijeca kraći od tri mjeseca ponderiše izloženost u skladu sa članom 56. Odluke i definisanih pondera.

U skladu sa članom 55. Odluke, za institucije za koje ne postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu sa stepenom kreditne kvalitete koji je dodijeljen izloženostima prema centralnim vladama u kojoj institucija ima sjedište.

Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting, a koje imaju sjedište u državama čijoj centralnoj vladi nije dodijeljen rejting ponder rizika je 100%.

Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting čiji je izvorni efektivni rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći ponder rizika je 20%.

U informacioni sistem banke, Sektor sredstava za svaku banku unosi rejting na osnovu kojeg se automatski dodjeljuje ponder za obračun rizikom ponderisane aktive. Sektor sredstava dodatno vrši kontrole rejtinga banaka na mjesečnom nivou.

a) za svaku od kategorija izloženosti:

- 1) naziv odabrane ECAI ili ECA, kao i razloge za svaku promjenu izbora istih;
- 2) kategorije izloženosti za koje se upotrebljava procjena kreditnog rejtinga ECAI ili ECA;
- 3) opis procedura koje se odnose na primjenu kreditnog rejtinga izdavaoca ili emitovanih finansijskih instrumenata izdavaoca na pojedine pozicije iz bankarske knjige;
- 4) raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika;
- 5) iznose izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza i za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza u vidu slijedeće tabele:

R.br	Kategorija izloženosti	Vrijednosti neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednosti neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	146.160	-	146.160	-
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	43.477	-	43.477	-
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	37.370	-	37.370	-
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	160.688	-	154.004	-
8.	Izloženosti prema stanovništvu	109.030	-	107.788	-
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	213.515	-	212.371	-
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	10.534	-	10.533
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.521	-	1.521	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	579	-	579	-
16.	Ostale izloženosti	49.798	-	49.798	-

8. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA ZAŠTITNE SLOJEVE KAPITALA

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koji se odnose na zahtjeve za održavanja zaštitnog sloja kapitala za očuvanje kapitala i ostale zaštitne slojeve kapitala, u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku a koji se sastoji samo iz stavki redovnog osnovnog kapitala, nakon ispunjenja stope redovnog osnovnog kapitala od 6,75% i ne može se koristiti za održavanje stope osnovnog i stope ukupnog kapitala.

Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj predstavlja redovni osnovni kapital koji je namijenjen za ispunjavanje zahtjeva za zaštitnim slojem za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće zaštitne slojeve kapitala, u zavisnosti šta je primjenjivo:

- a) protuciklički zaštitni sloj specifičan za Banku;
- b) zaštitni sloj za sistemski važnu Banku;
- c) zaštitni sloj za sistemski rizik.

Ukoliko Banka ispunjava zahtjev za kombinovani zaštitni sloj ne može vršiti raspodjelu dobiti u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom, ako bi to dovelo do smanjenja redovnog osnovnog kapitala do nivoa na kojem više ne ispunjava kombinovani zaštitni sloj. Ukoliko Banka ne ispunjava zahtjev za kombinovani zaštitni sloj dužna je izračunavati najveći raspodjeljivi iznos (NRI) i obavijestiti Agenciju o NRI-u. Prije izračunavanja NRI-a Banka ne smije poduzeti bilo koju od sljedećih aktivnosti:

- a) izvršiti raspodjelu dobiti vezano uz redovni osnovni kapital;
- b) formirati obavezu isplate varijabilnih naknada ili diskrecionih penzijskih pogodnosti ili izvršiti isplatu varijabilnih naknada, ukoliko u tom trenutku ne ispunjava zahtjev za kombinirani zaštitni sloj;
- c) izvršiti plaćanja po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala.

Ako Banka ne ispunjava zahtjev za održavanje zaštitnih slojeva za očuvanje kapitala, dužna je sačiniti plan za očuvanje kapitala i dostaviti ga Agenciji najkasnije u roku od pet radnih dana nakon što je ustanovila da neće uspjeti ispuniti taj zahtjev, osim ako Agencija odobri produžetak tog roka na 10 dana. Agencija će izdati takvo odobrenje samo u pojedinim slučajevima, na osnovu procjene konkretnih okolnosti, uzimajući u obzir obim i složenost poslovanja Banke.

Plan za očuvanje kapitala sadrži sljedeće:

- a) procjene prihoda i rashoda i planiranu bilansnu sumu i strukturu stavki bilansa;
- b) mjere za povećanje propisanih stopa kapitala Banke;
- c) plan i okvir za povećanje redovnog osnovnog kapitala kako bi se u cijelosti ispunio zahtjev za održavanje zaštitnih slojeva za očuvanje kapitala;
- d) sve druge informacije koje Agencija smatra potrebnim za provođenje ocjene.

9. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STOPU FINANSIJSKE POLUGE

Banka objavljuje slijedeće podatke, odnosno informacije o stopi finansijske poluge i upravljanju rizikom prekomjerne finansijske poluge:

a) Stopu finansijske poluge izračunatu u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke na slijedećem obrascu:

Banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala Banke podijeli sa mjerom ukupne izloženosti Banke, te se izražava u postotku.

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 10 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka a) Odluke o izračunavanju kapitala banke	9.059
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 20 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka b) Odluke o izračunavanju kapitala banke	4.712
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 50 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka c) Odluke o izračunavanju kapitala banke	6.902
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 100 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka d) Odluke o izračunavanju kapitala banke	2.353
Ostala imovina	643.494
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital - u skladu sa članom 37. stav (3) Odluke o izračunavanju kapitala banke	-1.409
Izloženost stope finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav (4) Odluke o izračunavanju kapitala banke	665.111
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav (3) Odluke o izračunavanju kapitala banke	56.995
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge - u skladu sa članom 37. stav (2) Odluke o izračunavanju kapitala banke	8,57%

b) Pregled stavki uključenih prilikom utvrđivanja mjere ukupne izloženosti banke, koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge

Mjera ukupne izloženosti banke predstavlja zbir vrijednosti izloženosti:

1. Imovine – bilansne pozicije koje se umanjuju samo za ispravke vrijednosti, osim stavki koje se odbijaju prilikom utvrđivanja osnovnog kapitala
2. Finansijskih derivata
3. Repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije sa dugim rokom namirenja i maržnih kredita i
4. Vanbilansnih stavki - vanbilansne pozicije se umanjuju za rezerve izračunate po međunarodnim računovodstvenim standardima.

c) Opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na prethodnu objavu

Najznačajniji faktori koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na 31.12.2019. godine (9,51%) i 31.12.2020. (8,57%) su:

- Primjena nove Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka
- Rast pozicije - Ostala imovina za 15%

d) Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge

Banka nije izložena riziku prekomjerne finansijske poluge.

10. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHTEJEVE

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na minimalne kvalitativne i kvantitativne zahtjeve za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banaka, a najmanje:

a) Strategije i postupke za upravljanje rizikom likvidnosti

U sklopu uspostave internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti Banka je uspostavila i provodi strategiju upravljanja likvidnošću koja je zasnovana na Strategiji poslovanja Banke i Strategiji upravljanja rizicima u Banci i kao takva je sastavni dio ukupnog procesa upravljanja Bankom.

Banka osigurava usklađenost svoje likvidne imovine i svojih neto likvidnosnih odliva čime se osigurava sposobnost Banke da upotrebljava zaštitne slojeve likvidnosti za ispunjavanje likvidnosnih odliva tokom perioda stresa. Banka u potpunosti osigurava usklađenost, što je vidljivo kroz zadovoljavanje LCR pokazatelja i održavanjem istog iznad propisanog regulatornog nivoa.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumjeva sposobnost Banke da potpuno i bez odlaganja izvršava sve preuzete obaveze na dan njihovog dospijanja, odnosno, upravljanje likvidnošću podrazumjeva upravljanje novčanim tokovima Banke, na način koji omogućava izvršenje finansijskih obaveza u roku dospijanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti uključuje definisanje strategije za upravljanje ovom vrstom rizika na razini Banke, te omogućavanje efikasnog praćenja nivoa likvidnosti za Upravu i viši menadžment, implementaciju adekvatnog procesa za mjerenje i kontrolu rizika likvidnosti. Usklađenost Strategije likvidnosti i Strategije poslovanja Banke postiže se jačanjem primarnih izvora Banke kroz povećanje depozitne baze u segmentu poslovanja sa stanovništvom i privredom, optimizaciju koncentracije u izvorima finansiranja te adekvatan rast rezervi likvidnosti u cilju postizanja primjerenog nivoa interne likvidnosti prilagođene poslovnom modelu.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti Banke osigurava održavanje dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezervne, visokokvalitetne, nezaložene likvidne imovine. Za korištenje navedenih sredstava ne smije biti nikakvih pravnih ili operativnih prepreka.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti zasnovan je na:

- dizajniranju i provođenju stres test scenarija, kako bi se osiguralo pravovremeno podmirenje svih obveza i u stresnim uslovima;
- razvoju relevantnog skupa pokazatelja, čijom se analizom i mjerenjem adekvatno upravlja rizikom likvidnosti;
- upravljanju rizikom likvidnosti kroz sistem limita i pokazatelja ranog upozorenja, koji su definisani na način da izražavaju Bančinu sklonost preuzimanja rizika u skladu sa strateškim odrednicama.

b) Način organizovanja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Kako bi udovoljila zakonskim i internim propisima i odlukama, uspostavila načelo sigurnosti i stabilnosti, te postigla planiranu profitabilnost poslovanja, Banka primjenjuje sistem mjerenja i ograničavanja rizika likvidnosti te izvještavanja o navedenom riziku.

Banka je uspostavila kontrolnu funkciju za upravljanje rizicima kao samostalnu organizacijsku jedinicu, funkcionalno i organizacijski nezavisnu o drugim dijelovima i funkcijama. Takođe je uspostavljena primjerena organizacija s točno utvrđenim jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima između zaposlenika sve do upravljačke razine na način da:

- omogućuje efikasnu komunikaciju i saradnju na svim organizacijskim nivoima i pri tome adekvatan tok informacija;
- ograničava i sprječava sukob interesa;
- uspostavlja jasan i dokumentovan proces donošenja odluka.

Uloge i odgovornosti u ključnim procesima sistema za upravljanje likvidnosnim rizikom dodijeljene su slijedećim organizacijskim jedinicama Banke, čime je Banka osigurala jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcija do razine Uprave:

- Uprava (odgovorna za organizaciju, utvrđivanje poslova i obim odgovornosti pri upravljanju likvidnosnim rizikom);
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO);
- Odjel za kontrolu rizika - Sektor za upravljanje rizicima;
- Odjel za Upravljanje aktivom i pasivom – Sektor sredstava.

Nadzorni odbor Banke vrši nadzor nad radom Uprave u pogledu upravljanja rizikom likvidnosti. Nadzornom odboru dostavljaju se izvještaj o rizicima i značajnijim događajima vezanim za upravljanje rizicima. Uprava Banke kroz Odjel za upravljanje aktivom i pasivom osigurava:

- adekvatnost strategije, politika, internih akata i praksi za upravljanje likvidnošću, koje se trebaju donijeti i revidirati najmanje jednom godišnje odnosno češće ako se to ocijeni potrebnim,
- ispunjavanje dnevnih obveza kreditne institucije i izdržavanje stresnih perioda uz održavanje odgovarajuće rezerve likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti odgovornost je Odjela za upravljanje aktivom i pasivom, u Sektoru sredstava.

Odjel za upravljanje aktivom i pasivom predlaže strategiju upravljanja rizikom likvidnosti i oblikuje okvir za upravljanje navedenim rizikom kako bi osigurao održavanje dovoljne likvidnosti Banke, te o tome redovno izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom- ALCO. Uz prethodno navedeno, Odjel dnevno operativno upravlja likvidnošću i obaveznom rezervom kod Centranle Banke BiH, održava rezerve likvidnosti kako bi bili ispunjeni propisani zahtjevi te interni limiti, a pored tog implementira strategiju rizika likvidnosti i osigurava uspostavljanje odgovarajućih kontrola, procedura i protoka informacija.

Osim kratkoročne likvidnosti, Odjel za upravljanje aktivom i pasivom je zadužen i za upravljanje srednjoročnom te dugoročnom likvidnošću, a operativne odluke donosi na temelju podataka koje im dostave različiti odjeli Banke povezani s poslovima koji utječu na likvidnost.

U skladu sa tržišnim praksama, izloženost riziku likvidnosti se utvrđuje putem regulatornih i interno propisanih limita. Ključni pokazatelji rizika likvidnosti su postotak pokrivenosti deviznih obveza kratkoročnim deviznim potraživanjima, ročna usklađenost finansijske aktive i pasive te koeficijent likvidnosne pokrivenosti.

Osim spomenutih regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti, Banka koristi i brojne druge indikatore koji pomažu u praćenju kratkoročne i dugoročne izloženosti riziku likvidnosti, a temelje se na strukturi bilansa (kao što su omjer kredita i depozita, udio likvidne aktive u ukupnoj aktivi, koncentracija depozita primljenih od pojedinačnog klijenta te petnaest najvećih deponenata, projekcija potreba finansiranja, i dr.).

Pored dnevnog izvještaja o indikatorima likvidnosti, sveobuhvatno izvještavanje mjera likvidnosti obuhvaćeno je kroz ALCO izvještaje.

c) Politike i postupke za praćenje stabilne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti

Polazna tačka kod upravljanja rizikom likvidnosti je definisanje i identifikacija različitih vrsta rizika likvidnosti kroz samo upravljanje rizikom likvidnosti, procjenu značajnosti rizika i odobrenje novih proizvoda.

Sklonost preuzimanju rizika dio je Izjave o preuzimanju rizika i sadržava obavezujuća ograničenja (limite) za poslovne aktivnosti u kontekstu razmatranja likvidnosti i nadopunjuje ključna načela upravljanja rizikom likvidnosti.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti i drugi interni akti za upravljanje likvidonosnim rizikom između ostalog obuhvataju:

- održavanje propisanih pokazatelja likvidnosti Banke;
- politike i postupke kojima se uređuje uspostava primjerenog i djelotvornog sistema unutrašnjih kontrola koje se odnose na upravljanje likvidonosnim rizikom;
- strukturu imovine i obveza kao i pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine;
- sistem izvještavanja o likvidonosnom riziku;
- politike i postupke sa stranim valutama;
- mjerenje i praćenje neto novčanih tokova uključujući i unutardnevno upravljanje likvidnošću;
- diverzificiranost, stabilnost izvora financiranja i dostupnost tržišta;
- testiranja otpornosti na stres i analizu različitih scenarija i
- planove postupanja i finansiranja Banke u nepredviđenim slučajevima poremećaja likvidnosti.

Banka je internim aktima upravljanja likvidonosnim rizikom propisala pretpostavke koje se redovito preispituju, a koriste se za upravljanje likvidonosnom pozicijom kako bi se osigurala njihova primjerenost. Banka je propisala procedure za postupanje Uprave i višeg rukovodstva u slučajevima određenih nepovoljnih rezultata testiranja otpornosti na stres, te redovno preispituje različite mogućnosti odnosno instrumente smanjenja likvidnosnog rizika, uključujući sisteme ograničenja likvidnosti i rezerve likvidnosti, promjenu strukture finansiranja i pristupe finansiranju.

Upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, uključujući rezerve likvidnosti, uključuje između ostalog, uspostavljanje strategije likvidnosti i uspostavljanje plana finansiranja u nepredviđenim okolnostima i provedbu sistema ranog upozorenja koji omogućavaju prepoznavanje vrste i ozbiljnosti krize što je ranije moguće, te sistem adekvatnih mjera koje će se poduzeti u takvim situacijama.

Upravljanje rizikom likvidnosti je zadovoljavajuće, odnosno rizikom likvidnosti se upravlja na adekvatan način, uspostavljeni su limiti, sistemi kontrola i izvještavanje, strategija, politika i plan likvidnosti u nepredviđenim okolnostima.

d) Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenosti sa strategijom

Banka je usvojila i provodi Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima, koju na godišnjem nivou odobrava Uprava i Nadzorni odbor Banke. Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima definiše između ostalog i apetit za rizik likvidnosti kao dio Izjave o preuzimanju rizika. U skladu sa definisanjem i upravljanjem sklonosti preuzimanju rizika, inkorporirana su ključna načela likvidnosti kako bi se osiguralo da postoje postupci za upravljanje profilom rizika likvidnosti kao i da su u Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima postavljena određena ograničenja a koja se istovremeno prenose u operativna ograničenja u Strategiju i Politiku za upravljanje rizikom likvidnosti, te predstavljaju ključne ciljeve koje je potrebno ostvariti u budućem periodu što pokazuje da je Banka posvećena daljem razvoju svog okvira upravljanja rizikom likvidnosti.

Strategijom i Politikom upravljanja rizikom likvidnosti Banka ima jasno definisanu toleranciju izloženosti riziku likvidnosti kroz zahtjeve regulatora i interne limite.

U svrhu identifikacije svih važnijih izvora rizika likvidnosti pored kvalitativne analize koriste se slijedeći pokazatelji:

- i) Ročna usklađenost fišansijske aktive i pasive (30, 90 i 180 dana)
- ii) Koeficijent pokriva likvidnosti
- iii) likvidna aktiva/ukupna aktiva
- iv) likvidna aktiva/(ukupna pasiva – kapital)
- v) investicije u vrijednosne papire/ukupna aktiva
- vi) likvidna aktiva/depoziti po viđenju
- vii) depoziti po viđenju/(ukupna pasiva - bez kapitala)
- viii) krediti/depoziti (LTD bruto)

S ciljem diverzifikacije depozitnog portfolia banka definiše i prati interne pokazatelje koncentracije najvećih deponenata u odnosu na ukupne depozite:

- i) najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / ukupni depoziti
- ii) najveći pojedinačni deponent (a'vista) / ukupni depoziti
- iii) najveći pojedinačni deponent (oročenje) / ukupni depoziti
- iv) najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / novčana sredstva
- v) 15 najvećih deponenata (oročeni + a'vista) / ukupni depoziti
- vi) 15 najvećih deponenata (oročeni) / ukupni depoziti
- vii) 15 najvećih deponenata (a'vista) / ukupni depoziti
- viii) 5 najvećih deponenata (a'vista + oročeni) / novčana sredstva
- ix) depoziti klijenata javnih preduzeća i vladinih institucija / ukupni depoziti
- x) depoziti klijenata ostalih pravnih lica / ukupni depoziti
- xi) depoziti klijenata fizičkih lica / ukupni depoziti

e) Podatke o koeficijentu pokrića likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta na lijevdećem obrascu:

Banka, u skladu s regulatornim obavezama izvještava sljedeće:

Zahtjev za likvidonosnom pokrivenošću – Liquidity Coverage Ratio (LCR), LCR je kratkoročni likvidonosni pokazatelj, koji osigurava da Banka posjeduje adekvatnu zalihu visoko likvidne, lako utržive imovine, koja se u slučaju potrebe, može brzo i bez većih gubitaka konvertirati u gotovinu, te u periodu od narednih 30 dana finansirati neplanirane novčane tokove u uslovima stresa.

LCR se računa po sljedećoj formuli:

$$LCR = \frac{\text{Likvidna imovina}}{\text{Ukupni neto novčani odlivi u 30 dana}}$$

Zakonski limit za LCR postavljen je na 100%, dok je interni limit 120%.

Banka osigurava usklađenost svoje likvidne imovine i svojih neto likvidnosnih odliva čime se osigurava sposobnost Banke da upotrebljava zaštitne slojeve likvidnosti za ispunjavanje likvidnosnih odliva tokom perioda stresa. Banka u potpunosti osigurava usklađenost, što je vidljivo kroz ispunjavanje LCR pokazatelja, odnosno održavanjem istog iznad propisanog regulatornog nivoa kao i internog limita.

Likvidnost Banke na dan 31.12.2020 je bila zadovoljavajuća. Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) je na dan 31.12.2020 iznosio 146,45%. Prema projekciji LCR-a temeljenu na Planu poslovanja očekuje se održavanje LCR pokazatelja iznad regulatornog minimuma i internih limita u skladu sa principima optimizacije likvidonosnih troškova.

Omjer likvidnosne pokrivenosti na dan 31.12.2020 prikazan je u tabeli ispod:

Obrazac LCR		Iznos
Stavka		
Vrijednost/Procenat		
Brojnik, nazivnik, omjer		
1	Zaštitni sloj likvidnosti	164.884
2	Neto likvidnosni odlivi	112.588
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	146,45%
Izračun brojnika		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete (u skladu s članom 24. Odluke): neprilagođen	164.436
5	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
6	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
7	Osigurani odlivi novca	
8	Osigurani prilivi novca	
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	164.436
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u skladu s članom 24 Odluke.: neprilagođena	
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	
16	Vrijednost imovine nivoa 2a u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	-
17	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	-
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	-
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	
22	Vrijednost imovine nivoa 2b u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	448
23	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	448
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	448
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	-
28	Iznos viška likvidne imovine	-
29	Zaštitni sloj likvidnosti	164.884

Obrazac LCR		Iznos
Stavka		
Vrijednost/Procenat		
Brojnik, nazivnik, omjer		
Izračun nazivnika		
30	Ukupni odlivi	131.121
31	U cijelosti izuzeti prilivi	-
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
33	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	18.533
34	Smanjenje za "u cijelosti izuzete prilive"	-
35	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
36	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	18.533
37	Neto likvidnosni odliv	112.588

11. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA

U skladu sa članom 13. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi, Banka objavljuje sljedeće informacije.

Iznos vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na dan 31.12.2020. godine iznosi KM 573 hiljade.

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi su klasifikovana sa namjerom držanja na neodređen period, ali u slučaju potrebe ili promjene tržišne cijene može se izvršiti prodaja.

Banka vlasnička ulaganja klasifikuje kao:

- imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI)
- imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVTPL)

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja je metod fer vrijednosti.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u bankarskoj knjizi, kao i efekti prodaje u 2020. prikazane su u sljedećoj tabeli:

u '000 KM

Vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	Iznos izloženosti	Ukupan realizovani dobitak/gubitak za prethodni period koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	40	-
koja kotiraju na burzi	40	-
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diverzificiranim portfolijima	-	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-
Vlasnička ulaganja u nefinansijske institucije	532	17
koja kotiraju na burzi	414	17
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diverzificiranim portfolijima	118	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-
UKUPNO	573	17

Detaljan pregled računovodstvenih politika i metoda vrednovanja može se ponaći u godišnjem Finansijskom izvještaju Banke objavljenom na internet stranici Banke (www.asabanka.ba/odata/izvjestaji-i-publikacije/).

12. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa. Uticaj kamatnog rizika na poslovanje Banke zavisi od bilansnih pozicija koje su osjetljive na rizik promjene kamatne stope, promjenjivosti kamatnih stopa i vremenskog razdoblja unutar kojeg postoji izloženost kamatnom riziku. Uticaj kamatnog rizika na finansijsko stanje Banke posmatra se putem uticaja na ekonomsku vrijednost i tržišnu vrijednost Banke.

Banka koristi metodologiju procjene izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi polazeći od jednostavnog izračuna pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i primjenjuje standardni kamatni šok na pozicije u bankarskoj knjizi po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

U skladu sa regulativom po kojoj se prati izloženost kamatnom riziku od početka 2018. godine, limit u visini 20% regulatornog kapitala je utvrđen kao maksimalni odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala usljed paralelnog pomjeranja kamatnih stopa za 200 bp. Rezultat izračuna izloženosti kamatnom riziku po metodologiji Agencije za bankarstvo FBiH na dan 31.12.2020. godine iznosi 2,10% regulatornog kapitala, što označava nisku izloženost kamatnom riziku. U tabeli ispod je dat pregled ukupne ponderisane pozicije po valutama:

BA 04.00 (UPP - U)		Iznos
		010
010	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - BAM	-395
020	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - EUR	-761
030	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - USD	
040	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - CHF	
050	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - GBP	
060	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - AUD	
070	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - CAD	
080	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - SEK	
090	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - DKK	
100	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - KWD	
110	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - HRK	
120	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (FKS+PKS+AKS) - OSTALO	-38
130	PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	-1.195
140	REGULATORNI KAPITAL	56995
150	(PROMJENE EKONOMSKE VRIJEDNOSTI/REGULATORNI KAPITAL)*100	-2,10%

13. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA ICAAP I ILAAP

Interni procesi procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u Banci bazirani su na zahtjevima iz Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/17), Odluke o upravljanju rizicima u banci („Službene novine Federacije BiH", broj 81/17), Odluke o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci („Službene novine Federacije BiH" broj: 16/19), Odluke o izmjeni odluke o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci_ ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/20), Smjernica za izvještavanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u banci od 16.04.2019. godine i Izmjenama Smjernica za izvještavanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u banci od 29.05.2020. godine.

Banka je u skladu sa iznad navedenim zakonskim okvirom i podzakonskim aktima sačinila Izvještaj o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u Banci sa podacima na 31.12.2020. godine.

ICAAP

Polazeći od osnovne definicije rizika odnosno profila rizika koji predstavlja određivanje vrsta rizika sa kojima se Banka suočava ili sa kojima bi se mogla suočiti tokom svog budućeg poslovanja, Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovno revidira postupak materijalnosti rizika i postupak procjene adekvatnosti internog kapitala, razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika, pa tako i kreditnog rizika, kao najprisutnijeg i najznačajnijeg rizika kojem je Banka izložena, sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima. Jedan od osnovnih procesa koji Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je interni proces procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP).

Preduslov za adekvatnu procjenu profila rizičnosti je poštivanje principa proporcionalnosti, odnosno procjena srazmjerno veličini, internoj organizaciji, prirodi i obimu složenosti poslovnih aktivnosti Banke i procjena u skladu sa poslovnom strategijom Banke.

Osnovna svrha implementacije ICAAP-a u Banci je:

- uspostavljanje odgovarajućeg procesa identifikacije i mjerenja rizika
- osiguranje dovoljnog obima kapitala vezanog za profil rizičnosti Banke
- uspostavljanje pouzdanog procesa za upravljanje rizikom (organizacijski i metodološki).

Sveukupni ICAAP u Banci provodi se na godišnjoj osnovi, sa okvirom za testiranje otpornosti na stres, praćenjem, upravljanjem i izvještavanjem Uprave Banke i Nadzornog odbora o primjeni istog.

Osnov za ocjenu relevantnosti rizika za poslovanje Banke čini Metodologija kontrolne funkcije upravljanja rizicima za utvrđivanje i procjenjivanje značajnosti rizika i Mapa rizika kao alat pomoću kojeg je Banka identifikovala grupe rizika i njihove podgrupe i sva bitna svojstva ovih rizika: definicija rizika, indikatore za procjenu, metode procjene, nadležnosti za preuzimanje, upravljanje i kontrolu, regulatorni limiti, interno definisani limit i međuzavisnost sa drugim rizicima.

Prilikom određivanja odnosno analize profila rizičnosti Banke sačinjena je Metodologija za utvrđivanje i procjenjivanje značajnosti rizika primjerena veličini Banke. Rezultat sprovedene analize na osnovu definisanih postavki Metodologije, Banka je identifikovala i dalje detaljno analizirala, shodno Mapi rizika, 5 grupa rizika i to:

1. kreditni rizik,
2. tržišni rizik,
3. rizik likvidnosti,
4. operativni rizik i
5. grupu ostalih rizika.

Ukoliko se uporede prethodne analize Banke odnosno utvrđivanje profila rizičnosti Banka je u okviru revidiranja i ponovnog utvrđivanja profila rizičnosti unutar svakog utvrđenog rizika identifikovala, odnosno procjenom odredila i procijenila podgrupe rizika. Podgrupe rizika, u okviru svake grupe, su određene uzimajući u obzir vjerovatnoću nastanka rizika koji mogu uticati na povećanje rizika konkretne grupe rizika, kao i procjene potencijalnih efekta koji može proizvesti svaki od identifikovanih rizika.

Pristup mjerenju materijalno značajnih rizika se obavlja individualno, primjenjujući kvalitativne i kvantitativne pokazatelje. Rizici su posmatrani obzirom na veličinu, organizaciju i obim složenosti aktivnosti koje Banka obavlja, te u skladu sa poslovnom strategijom i strategijom za preuzimanje i upravljanje rizicima u Banci.

Prilikom izrade profila rizičnosti, Banka je primijenila sljedeći redoslijed aktivnosti:

- Analiza značaja vrsta rizika, uzimajući u obzir kvalitativne i kvantitativne pokazatelje, dolazeći do konačne ocjene i značajnosti rizika
- Identificiraju se rizici za koje se ne smatra da će imati negativan uticaj na buduće poslovanje, s obzirom na iskustvo i resurse Banke
- Ukoliko analiza ukaže odnosno prepozna rizike kao materijalno značajne, pristupa se individualnim mjerenjem i u skladu sa istim, izdvaja se iznos kapitala za pokriće rizika
- U konačnici profil rizika podržava proces planiranja i upravljanja kapitalom Banke

Bitno je istaći da se prilikom analize profila rizičnosti Banke, a koja se radi minimalno jednom godišnje, uzima u obzir analiza trenutnih poslovnih aktivnosti Banke, složenost poslova koje obavlja u okviru organizacione strukture i poslovnih procesa koji su sačinjeni i usklađeni sa poslovnom strategijom Banke.

Pored obavezujućih kapitalnih zahtjeva za rizike za koje se računaju minimalni kapitalni zahtjevi (kreditni, valutni i operativni), Banka je na osnovu analize rizičnosti procijenila kao materijalno značajan i koncentracijski rizik, te izračunala kapitalni zahtjev za ovu vrstu rizika. Ukupni interni kapitalni zahtjevi sadrže i kapitalni zahtjev za grupu ostalih rizika. S obzirom da Banka nije u svojoj metodologiji utvrdila način procjene internog kapitalnog zahtjeva za ostale značajne rizike, u skladu sa Odlukom o izmjeni odluke o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci_koristila je pojednostavljenu metodu izdvojivši iznos od 5-15% od ukupnog iznosa izloženosti banke riziku pomnoženog sa stopom od 12%, koja predstavlja propisanu stopu regulatornog kapitala.

ILAAP

Banka je prilagodila vlastiti ILAAP na promišljen i proporcionalan način kako bi osigurao njegovu primjerenost s obzirom na veličinu, prirodu i složenost poslovanja. U sklopu uspostave internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti Banka je uspostavila i provodi interne akte upravljanja likvidnošću koji su zasnovani na važećim zakonskim i podzakonskim aktima. Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti uključuje sljedeće:

- okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i rizikom izvora finansiranja,
- strategiju i planove izvora finansiranja,
- upravljanje rizikom unutardnevne likvidnosti,
- testiranje otpornosti na likvidnosni stres,
- plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Svrha ILAAP-a je uspostavljanje snažnog sistema upravljanja likvidnosnim rizicima u Banci.

Kao osnova za utvrđivanje internih likvidnosnih zahtjeva služi plan poslovanja Banke. Na osnovu plana poslovanja Banke Sektor Sredstava priprema plan likvidnosti i plan izvora finansiranja te utvrđuje glavne likvidnosne indikatore koji služe Banci kao osnov za upravljanje rizikom likvidnosti. Interno definisani indikatori kao upozorenje mogućeg otežanog ispunjavanja regulatornih zahtjeva kao i mjere i aktivnosti koje se trebaju poduzeti u slučaju dostizanja ovih indikatora definisani su u Planu za likvidnost za nepredviđene situacije i u Planu oporavka Banke.

Rizik likvidnosti obuhvata sljedeće potkategorije:

- rizik insolventnosti,
- rizik koncentracija i
- ostali rizici likvidnosti (LtD ratio - učešće kredita u ukupnim depozitima).

Unutar svake potkategorije se ocjenjuje nivo rizika na bazi kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja, a nakon toga se svakom indikatoru dodjeljuje ponder (značaj svakog pojedinog indikatora u ukupnoj ocjeni rizika). Rizik insolventnosti je ocijenjen kao nizak, rizik koncentracija kao vrlo visok i ostali rizici likvidnosti kao nizak rizik, te je na osnovu ocjena podkategorija i njihove značajnosti, rizik likvidnosti ocijenjen umjerenim.

14. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSNE NA NEOPTEREĆENU (NEZALOŽENU) I OPTEREĆENU (ZALOŽENU) IMOVINU

U skladu sa članom 19. stav (1) Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/21) Banka nije dužna u Izvještaju o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2020. godine objaviti podatke i informacije koji se odnose na neopterećenu (nezaloženu) i opterećenu (založenu) imovinu.

15. INFORMACIJE O NEKVALITETNIM I RESTRUKTURIRANIM IZLOŽENOSTIMA I STEČENI KOLATERAL

U skladu sa članom 19. stav (1) Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/21) Banka nije dužna u Izvještaju o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2020. godine objaviti podatke i informacije koji se odnose na nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i stečeni kolateral.

16. ZAVRŠNE ODREDBE

Izvještaj se javno obavljuje na web stranici ASA Banke d.d. Sarajevo: www.asabanka.ba